

« Svätá rodina », obraz od Karola Marattu (1625-1713). Vatikánska obrazáreň (Vatikánske Mesto).

« La Sacra Famiglia », pittura di Carlo Maratta 1625-1713. — Pinacoteca Vaticana (Città del Vaticano).

« The Holy Family », work of Carlo Maratta (1625-1713). — Vatican Pinacoteca (Vatican City).

RÍM

ROMA-RIVISTA CULTURALE SLOVACCA

ROME-SLOVAK CULTURAL REVIEW

SLOVENSKÝ KULTÚRNY ČASOPIS

ROME AND THE VENERATION OF THE RELICS.

"Relics" is a word derived from the latin "Reliquiae", which means "something left from another thing". quae ex aliqua re relicta sunt.

In ecclesiastical usage a Relic means the remains of the bodies of saints, and more loosely, objects connected with the early life of Christ, or of the Saints. Altars were early erected over the tombs of martyrs, and the practice of the Church requires the inclusion of some relic within every Altar to be consecrated.

THE CULT OF THE RELICS IS ALMOST UNIVERSAL.

In fact, the Veneration of Relics, to some extent, is a natural and primitive instinct, being associated with many other religious systems, beside that of Christianity.

Ancient history relates of the translations or veneration of bodies of Demetrius, Phocion, Aesculapius, Zoroaster, Buddha, Mohammed, and so on. The Bible itself refers the miracles of the instant resurrection of a dead body, accidental let down into the sepulchre of the prophet Eliseus (IV Kings, XIII, 21). Also the bones of Moses, warmly venerated, were operating Miracles (Josua, XXIV,

The New Testament tells us that the clothes and the kerchief of Saint Paul, as well as the simple shadow of the passing Peter, the Apostole, in the Apostolic Age, were operating splendid Miracles (cfr. Acts XIX, 12 and V, 15).

SOMMARIO

P. C. Chiminelli: **Rome and the Veneration of the Relics**, p. 2 — Rev. Ján Halo SDB: **Vita e missione della famiglia slovacca all'estero**, p. 3 — P. Dominik Valko OFM: **Invocazione al Signore** (poesia), p. 4 — Ján E. Bor.: **Sfogliando i poeti slovacchi**, p. 5 — **Voce del Santo Padre** (Enciclica di S. S. Pio XII « Orientales Ecclesias »), p. 9 — Angelo Colombo: **S. Francesco d'Assisi** (continuazione), p. 10 — Ignác Zelenka: **Santa Sede**, (un capitolo del libro omonimo), p. 11 — Ján A. Baťa: **Nel regno degli Inca oggi** (impressioni di un viaggio nel Perù) (continuazione), p. 13 — **Rassegna slovacca**, p. 5 **Rassegna cattolica**, p. 13 — **Libri e riviste**, p. 12 — **Tribuna dei lettori**, p. 17 — **Diario romano**, p. 18 — **Slovacchi nel mondo** (fotocronaca), p. 19 — **Notiziario redazionale e amministrativo** p. 20.

Foto: Andersen, Batá, Giordani, Renner, Šoltes, ecc.

CHURCH'S DOCTRINE.

Regarding the veneration of the Relics, Church's Doctrine was made crystal clear in the Decree of the Council of Trent (Sessio XXV) asserting that "the holy bodies of holy martyrs and of others now living with Christ — which bodies were the living members of Christ and 'the temple of the holy Gost' (I Cor. VI, 19) and which are by Him to be raised to eternal life and to be glorified, are to be venerated by the faithful, for through these (bodies) many benefits are bestowed by God on men, so that they who affirm that veneration and honour are not due to the relics of the saints, or that these and other sacred monuments are uselessly honoured by the faithful, and that the places dedicated to the memories of the saints, are in vain visited with the view of obtaining their aid, are wholly to be condemned, as the Church has already, long since condemned, and also now condemns them".

FIRST INSTANCE IN CHRISTIAN HISTORY.

The first instance in the Ecclesiastical History of the Cult of the Relics of the Saints is to be found "in the letter written by the inhabitants of Smyrna, about 156, describing the death of St. Polycarp. After he had been burnt at the stake, we are told that his faithful Disciples wished to carry off his remains, but the Jews urged the Roman officer to refuse his consent, for fear that the Christians "would only abandon the Crucified One and begin to worship this man". Eventually, however, as the Smyrnaeans say, "we took up his bones, which are more valuable than precious stones and finer than refined gold, and laid them in a suitable place, where the Lord will permit us to gather ourselves together, as we are able, in gladness and joy, and to celebrate the birthday of his martyrdom".

THE FOOLISH AND DISUMAN OBJECTORS.

The Iconoclasts, while repudiating the use of Images, admitted the Veneration of Relics and, with the exception of the Waldenses, Wycliff and some others, it was practically unchallenged until the XVI Century, when Protestants generally repudiated it. The Anglican Ritualist, in England, are now again giving some cult of veneration to the English Saints buried in their formerly Catholic Churches, or Cathedrals.

Along these lines, we will summarily see in our "RIM", this year, some of the more important Relics extant in Rome, the Holy City of the World.

P. C. CHIMINELLI

Život a poslanie slovenskej rodiny v cudzine.

Z každého pobytu v cudzine si možno odniesť aspoň pár dojmov u celý život: raz dobrých, povzbudzujúcich — inokedy skôr trpkých, zarážajúcich. Pri mojom poslednom krátkom pobyte v susednom Francúzsku najviac na mňa zapôsobil ten tvrdý, hrdinský zápas o každodenný chlieb a najmä o udržanie svojich národno-náboženských ideálov, ktorý tam musia viesť naši roztratení bratia-utečenci posledných rokov. Najmä niekto.

Predstavme si napríklad tú osamelú rodinku — ináč jednu z toľkých — vystavenú zväčša horúčavám juhofrancúzskeho slnka, dakedy zas do kosti prenikajúcemu cyklónu, ale bez ustania vystavenú prívalu cudzoty, neporozumeuia i nezičlivosti. Malá dedinka asi so 700 obyvateľmi, ktorých jediným zdrojom práce a živobytia sú vinice na úpätí vypálených predhorí. Tá bez rozdielu, s rovnakým chladom prijala prebehlikov zo starého i z Francovho Španielska, neskôr rodinu nemeckého zajatca, i osamelých utečencov z východnej Európy. Otázka pracovných síl... A tu našiel prácu a prístrešie i niekdajší statočný osvetový pracovník zo Slovenska, dnes nádeňník... Najbližší Slováci sú na celé desiatky kilometrov v horách drevorubačmi, hoci nimi možno nikdy predtým neboli...

Dobíjanie živobytia pre početnú rodinu v takýchto podmienkach je tvrdé. Veď tvrdé je to rúbanie do zabetonovanej zeme alebo kliesnenie 60-80 ročných viničných pňov v čase i nečase... za ten pomerne slabý plat, ktorý má zaokryť denné potreby, stravu, ošatenie...

Oveľa ťažší je však ten boj ideový, svetonázorový. I túto obec totiž už dávno poznačila takmer úplná paralýza náboženského života, a tie sľubné záblesky duchovného obrodzenia sem ešte neprenikly. Kostol je až veľmi vysunutý zo stredu denného života. Jeho miesto azda zčasti zaujala « kultúrna sála » s dvoma filmovými predstaveniami do týždňa; zčasti námestie, na ktorom si po nedeľnej sv. omši a iných pobožnostiach « shromaždenie » dobre posvieti na tých pár, čo mali odvahu ísť do kostola; zčasti zas obecný dom, lebo postupne i tu pribúda pohrebov bez kňaza, « krstín » bez krstu, manželstiev bez sobáša i trvácnosti, celé roky (ak už nie priam celý život) bez sviatostí... Všetko veci, až príliš protivné našim národným tradiciám, nášmu slovenskému kresťanskému duchu.

Preto príkladné plnenie bežných náboženských povinností je tu akýmsi trňom v oku, výkričníkom, ale i tichým, nebadaným apoštolátom.

Apoštolátom, do ktorého je nebadane zapojená — povedzme, v našom prípade — celá rodina. I deti i dospedí. Deti, ktoré si priťahujú spoločníkov svojimi úspechmi v škole (po päťročnom pobyte vo Francúzsku!), svojou družnou povahou a najmä zdravou výchovou a svedomitou dochádzkou na nepovinný katechizmus. Tak najstarší, čo i po odbavení svojho « slávnostného sv. prijímania » v 12. roku — napriek

miestnym zvyklostiam — pokračuje chodiť do kostola a s ním i hlúčok priateľov. Tak dievča, čo svojim kamarátkam rado ukazuje a vysvetľuje náboženské obrázky i iné predmety. Tak chlapi, ktorí ako horliví ministrianti a roznášači náboženskej tlače spolupracujú s pánom farárom. — A to isté i rodičia. Ich domácnosť, čo aj ako skromná, je otvorená pre každého a každý v nej nájde milé privítanie, ohotu, usporiadanosť a, pravda, na stene kríž, urobený ešte kedysi v utečeneckom tábore, i obraz s pápežským požehnaním.

Tvrdsí je, pravda, apoštolát v práci — medzi spolurobotníkmi, rozpálenými triednou nenávisťou, ktorí majú toľko uštipačných poznámok a nádavok na všetko, čo len môže byť súdnu, vychovanému človeku sväté alebo aspoň správne a prijateľné; ktorí vedia svojimi bohorúhaniami a znevažovaním Cirkvi i pápeža a nastolovaním kohosi iného nahnať krv do tvári človeku iných názorov — veď oni, chudáci, rozumovú nadvážnosť iného, cudzieho uznajú iba vtedy, keď sú odkázaní na dajaké zemepisné informácie o krajine, ktorá sa nečakane stala stredom verejného záujmu...

Novej vzpruhy do tohto denného neúprosneho boja treba čerpať v kresťanskej trpezlivosti, modlitbe a nádeji, v usporiadanom rodinnom kruhu a v iných spojivách s telom i dušou slovenskosti a kresťanstva. Takými sú napríklad zriedkavé listy od priateľov a známych. Dalej rozličné zahraničné časopisy: medzi nimi najmä « Rím » — ale aj iné, ktorých redaktori a do-

Rodina slovenského drevorubača, obraz od Karola Ondreičku.

pisovatelia si nepokladajú za « povinnosť » nemiestnym trieštením a hanením svetlých postáv nášho verejného života strpčovať a ubíjať v našich ľuďoch chuť a vieru v sily slovenského národa. — A pravda, aké svetlo i posilu prinesie nejaké stretnutie alebo návšteva dajakého krajanu: to sa nielen občerstvia akési posvätné, rodné sväzky vzájomnej spolupatričnosti, vyžalujú trpkosti i nádeje, vymenia názory a spomienky, ale — ak to len čas dovolí — sa prehrnie trochu i poklad našich krásnych ľudových a náboženských piesní...

A tak s obnovenými silami i nádejami sa ide ďalej.

Ozaj, aký osud, aká budúcnosť čaká stovky, azda tisíce takých našich roztratených rodín? Azda pomalé vžitie sa do « nových » pomerov, nebadané vyhladenie hrán na oboch stranách? Azda blízky návrat domov alebo aspoň presun do lepších sociálnych a stavovských podmienok? Alebo naopak, ďalší nútený ústup-útek pred tým istým nepriateľom kresťanskej viery a kultúry? Sám Pán Boh vie...

Jednako, prosím, všetka česť, obdiv, úprimné spolucítenie a aspoň len morálna pomoc takýmto hrdinským, i keď neznámym nositeľom, obranom a apoštolom našich slovenských a kresťanských ideálov!!

Rev. Ján Halo, SDB.

Do boja volám Pána

Dnes do boja Ťa volám, Pane!
 Pridaj se k nám, veď Ty máš zbrane.
 Tu zadrž, zraz i zavráf zlobu!
 Hanba im! Už si jamu kopú!
 Aj pre nich značil's' priepasť zkazy
 Nerozum na to jazyk plaží
 Osievaj! — plevy vietor berie...
 Potom nech anjel stráži dvere
 a poženie ich do tmy hrôzy
 i bieda na nich nech sa vozí!
 Vlastna sieť nech sa na nich smeje!
 Nech vedia, kto je náš Boh a kde je!
 Veľký je Jahve, dobroprajný
 Chváľte Ho v reči každej krajny!

Raz nápor z netušenej strany
 sosnoval na mňa sused planý
 Nevďačník! Zaň som veľa konal
 a trpel celý pašionál
 súcitil, prosbou vzdychal k Bohu
 On, cerí zuby, dvíha nohu
 spolčí sa s levmi, — zbožných plašia
 vraj, služba Božia nevynáša
 Viac má, kto dúfa v pomoc Božiu
 než na čo sa tam biedne zmôžu!
 Ja telom-dušou plesám v Pánu
 Ktorí s ním ľahli, iste vstanú
 On nedal zaspať žiadnej krivde
 čo prosba siala, skoro vzíde!
 Enns, 20.X.1947.

P. Domínik Valko, O.F.M.

EDÍCIA „RÍM“

Sväzok 1. — **Svätý Rok 1950** » od Jána **Okáľa**. Obsahuje dejiny Svätých rokov, informácie o Milostivom roku 1950 a popis rímskych odpustkových bazilik. Má 167 strán a 17 obrázkov. **Cena:** neviaz. \$ 1.00 viaz. \$ 2.00.

*

Sväzok 2. — **« Vatikán, Sídlo Námetníka Kristovho »** od Dr. **Ignáca Zelenku**. Obsahuje dejiny a popis Vatikánu, v ktorom sídlia rímski pápeži. Má 235 strán, 10 plánov, 12 perokresieb a 52 fotografií. **Cena:** neviaz. \$ 1.00, viaz. \$ 2.00.

*

Sväzok 3. — **« Sv. František z Assisi »** od **Angela Colombu**. (Z tal. preložil: **Eugen Vesnin**). Obsahuje pútavé vypravovanie o živote sv. Františka Assiského, apoštola evanjeliovej chudoby. Má 160 strán a 25 obrázkov. **Cena:** neviaz. \$ 1.00, viaz. \$ 2.00.

*

Sväzok 4. — **« Pápež, Cirkve a Rím »** od **Ignáca Giordaniho**. (Z tal. preložil: **Ignác Zelenka**). Obsahuje pádne odpovede na námietky moderných pohanov proti sv. Otcovi, kat. Cirkvi a mestu Rímu. Má 132 strán a 30 pekných obrázkov zo života rímskych pápežov, kat. Cirkvi, Večného Mesta a slovenských katolíkov doma i v cudzine. **Cena:** neviaz. \$ 1.00, viaz. \$ 2.00.

*

Sväzok 5. — **« Svätá Stolica »** od Dr. **Ignáca Zelenku**. Obsahuje poučné state o katolíckej hierarchii, pápežskom štáte, kúrii a dvore a o pápežských vedeckých, vzdelávacích a výchovných ústavoch v Ríme. Má vyše 200 strán, 50 obrázkov, 12 perokresieb a celý rad užitočných adries. **Cena:** neviaz. \$ 1.00, viaz. \$ 2.00.

Objednávky s pripojenými pemiazmi v hotovosti, money-orderom alebo čekom je najlepšie poslať v registrovanom liste na adresu:

« RIM »

Casella Postale 9100
 Roma, Italia

Listujúc našich básnikov

(Telegrafickým štýlom)

I.

Je to taká vzácnosť dnes listovať v cudzine našich poetov (niektoré básne) a vybrať z nich dve-tri myšienky.

Hviezdoslav. Veľké meno. Nosí sa podľa vkusu časov. V básni « **Prosba** » učí milovať Boha.

« **Bože, Otče národov,
prosíme Ta: vzhliadni okom
na náš národ osirelý »**

V diaľke často pozeráme nazad, domov, velebíme hory, ktoré nám tak strašne chýbajú. **Dlhomír Poľský**, básnik nábožensko-buditeľský a národný, takto spieval o horách:

« **Hory, hory, husté hory,
švihlé jedle, smreký, bôry!
Vo váš chládok náhlím, chvátam,
keď mi túžba srdce morí ».**

Poľský bol napísal aj utešenú báseň « **Bože, čoš' ráčil** », shudobnenú majstrom Mikulášom Schneiderom-Trnavským.

Medzi básnikmi Stúrovej školy vynikal **Ján Botto**. Preslávil sa skladbou, ktorá sa volá « **Smrť Jánošíkova** ». Bol to bojový básnik. Nutkal do zápasov.

» **Hor sa, Slovák, čuj očínu!
Tu čas pravý, maj sa k činu!
Miera kliatby dosiahnuťá:
či chceš voľnosť, a či putá?
Pánu Bohu prisahám,
že sa priať viac nedám! ».**

Kto by sa mohol vyrovnáť **A. Zarnovovi**? Jeho spevom o slobode, o Slovensku, o voľnosti? Aká klasická je báseň jeho « **Moja vlasť** ». Cujme aspoň niečo z nej.

« **O, zem ty krásna, slaňká máti moja,
za tichých nocí v mojich snoch sa vežíš,
živičný pozdrav nesie vánok chvoja,
mesačnou cestou v ústrety mi bežíš,
kde naše malé, rodné chaty stoja
sňa hniezda teplé, krásna máti moja ».**

Silný pôvab básne nás núti citovať aj iné pasáže, lebo veď v diaľke, v emigrácii sme plne odhádli nedocenenú nádheru Slo-

Slovenský obzor

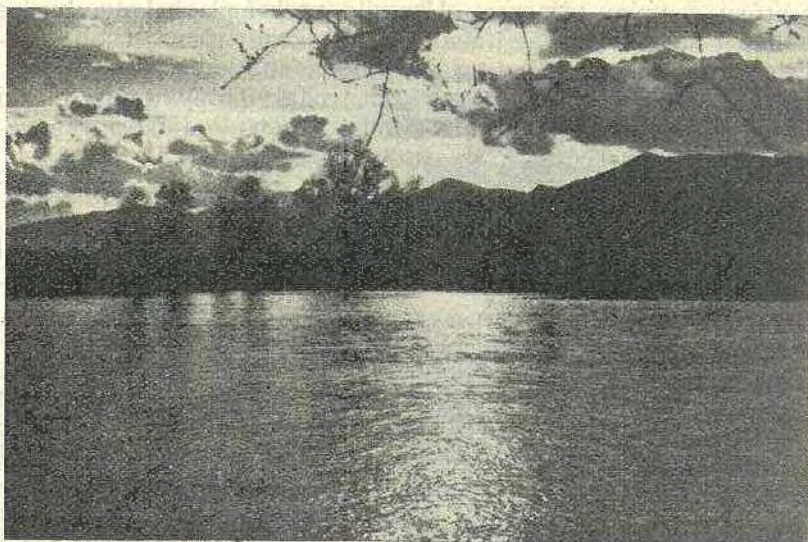
Slovenské vianočné posolstvá.

K minulým Vianociam a Novému roku viaceré osobnosti slovenského náboženského, kultúrneho i politického života v zahraničí poslali Slovákom doma i v emigrácii príležitostné posolstvá, z ktorých niektoré sme aj my dostali, ale nakoľko prišli už po redakčnej uzávierke vianočného čísla « **Ríma** », nemohli sme ich uverejniť ani sa o nich zmieniť. Posolstvá boli uverejnené vo viacerých slovenských novinách i časopisoch a boli tiež vysielané rozličnými rozhlasmi.

Dr. Ignác Zelenka štyridsiatnikom.

Dňa 22. januára t. r. dožil sa 40 rokov svojho života dr. Ignác Zelenka, majiteľ, vydávateľ a hlavný redaktor « **Ríma** ». Dr. Zelenka je rodák z Mokrého Hája pri Skalici na záp. Slovensku. Strednú školu vychodil v Skalici, univerzitu absolvoval v Ríme, kde bol dvakrát promovovaný na doktora: r. 1940 na Pápežskej Gregorovej univerzite a r. 1945 na Kráľovskej rímskej univerzite, na ktorej počas vojny bol tiež lektorom slovenčiny. Absolvoval v Ríme aj školu knihovnícku a archivársku. Od r. 1943 je knihovníkom vo Vatikáne, kam sa dostal pre znalosť cudzích rečí na odporúčanie J. Em. ndp. Eugena kard. Tisseranta, tajomníka Posv. kongregácie pre Východnú Cirkev a terajšieho dekana Posv. kardinálskeho sboru. V rokoch 1945-1948 ako zástupca Sdruženia slovenských katolíkov v Amerike zorganizoval a viedol Ústredie sociálnej starostlivosti o slovenských emigrantov v Európe, o čom výjde dokumentárny spis. R. 1948 založil pre Slovákov v šírom svete časopis a edíciu « **Rím** », ktorým teraz venuje všetok svoj voľný čas. Za svoju kultúrnu a sociálnu činnosť vo Večnom meste, kde žije už 20 rokov, bol vlani vyznamenaný Rytierskym rádom Najsv. Spasiteľa.

Budovateľská činnosť Rev. Pavla M. Pekárika. Rev. Pavel M. Pekárik, farár osady sv. An-

Krásy nášho domova
Bystrá Oravienka za svitu mesiaca.

Kláštor sv. Anny
ktorý pre ctih. Sestry v
Emmaus, Pa (USA) postavil
Rev. Paul M. Pekárik.

ny v Emmaus, Pa, USA vyvíja v poslednom čase pozoruhodnú budovateľskú činnosť. Behom minulého roku postavil pre ctih. Sestry, ktoré vyučujú v jeho osade, pekný kláštor, dobudoval stavbu kostolných veží, ktoré 25 rokov stály bez strechy, a teraz ide stavať novú osadnú školu. Všetky stavby prevádza bez architekta, k čomu dostal súhlas od svojho p. biskupa. Robí to z úšporných dôvodov. Len na stavbe kláštora sv. Anny ušporil pre osadu okolo 30 tisíc dolárov.

Pán Jozef Gondar odchádza z New Yorku. Zástupca « Ríma » v New Yorku p. Jozef Gondar nám oznámil, že zo zdravotných dôvodov odchádza z mesta na vidiek, kde sa musí liečiť. Bude však v medziach svojich možností aj naďalej pracovať za náš časopis. Praje-

Slováci v širom svete!

« RÍM »

to je VÁŠ časopis!

Podporujte ho,
rozširujte ho,
prispievajte
do neho!

venska, jeho miest, dedín, hôr a lúk, potokov a jazier, ľudu a národa:

« O, zem ty krásna, moja mati sladká,
kde Váh sa perlí, šuhaj ovce hladká,
oráčom tvojím kývam v rodnom poli,
kde klasov spev sa vlní po údolí,
kde u nôh kríža kľačí moja matka,
to ty si, moja domovina sladká ».

Osvaldova družina sa dobre zapísala do dejín slovenského oslobodzujúceho boja. Dvíhala národ kultúrne, nábožensky, literárne. Jej básnik, Tichomír Milkin napísal veci, ktoré aj nám majú čo povedať. Z jeho poezie často zaznieva čistý, náboženský cit, ľútosť a pokánie, ba františkánska pokora, ktorú tento básnik našiel pred Kraskom a ju zvýraznil:

« O, Bože večný, Bože milostivý,
hľa, v nízkom prachu pokorne stojím,
pred bleskoskvelým, slávnym trónom Tvojím,
čo svety borí, tvorí, mŕtví, živí ».

V poslednom verši básnik umne naznačuje celú našu náuku o Bohu Stvoriteľovi, Správcovi a Udržovateľovi celého svetového, prírodného a astrálneho poriadku. Milkin sa občiansky volal Ján Donoval (1864-1920).

II.

Lepšiu národnú budúcnosť chystal svojim básnickým a životným dielom aj Grebáč-Orlov. On je vlastne pôvodcom katolíckej modernej poezie na Slovensku. Ako slovenským spisovateľom vôbec, tak aj jemu ležaly na srdci dve veci: náboženské a národné. Grebáč podchytil národnú jar slovenskú, ale na dne jeho duše zostali obrazy, ktorých oprávnenosť potvrdil čas:

« Páč, už je jar tu! Prišla nečakane — duch mi
[techou plesá.
Lež radosť moju nepokoj kys' kaľi
tie vrchy — páčte — na nich snehu zdrapy
a severák tam zúri kdesi v diali
snáď len nás zima varí neprekvapí ».

A veru, náš národ prekvapila zima ukrutánska. Kedysi Boh posielal starým Židom prorokov, aby ich viedol a učil. Neskôr posielal básnikov, vizionárov, ľudí intuície, aby hlásali čistú pravdu, ukazovali ju a strážili.

Teta Ludmila, takto Podjavorinská, obohatila slovenskú literatúru cenným prínosom. Utvorila prekrásne balady, lyriku osobnú i národnú. Co jej život odňal, ako privátnej osobe (zostala samotárkou), to jej pridala na mene, na váhe práce vyššej, tvorivej. Videl som ju iba raz, ale nechala stopy v duši mojej svojou disciplínou, kultúrou a podnetnosťou. Podjavorinská vebila slovenskú reč:

« Veď nad tej mlavy sladké, drahé znenie
mne v širom svete krajšej hudby nenie ».

« Nehaňte dobrý sloveuský ľud! » volala do sveta, ako kedysi Andrej Sládkovič!

« Vraj biedny je — a srdce neceníte!
Vraj slabý — nie! on silný v zbožnom cite,
vo viere jeho sila, jeho túžby, snahy!
Ach, nehaňte mi ľud môj, ľud môj drahý! ».

Slovensko nie je svet. Bratislava nie je Paríž, Tatry nie sú Svajciarskom. Chudobné chaty, dedinky v údolí...

« Ze chatky sú to prosté, bezo ceny?
Mne láska k rodu chalúčky tie mení
v rad palácov, v nichž všetko samý skvost:
tu diamant viery, perly, čisté mravy,

tu piesne — každý drahokam je pravý
a všetky ducha bohatstvá sú zdroje.
Ach, nehaňte mi to Slovensko moje! ».

To je duchovná tvár sloveuská, slovenské srdce, slovenská myseľ. Je v tom hlboký realizmus. Podjavorinská je z tej generácie, ktorú ešte romantické hnutie bolo učilo oceňovať ľud, ako základ všetkej energie; prírodu, ako predobraz tvorby a diela, prírodu, úvod k Bohu. Vysoké ocenenie slovenského ľudu je na mieste. My čo sme pochodili svet, majúc nové kritéria porovnaní, dávame celú pravdu a kredit tým, čo chvália ľud slovenský pre jeho mravnú, etickú a náboženskú hĺbku, do ktorej, pravda, rušivo zasiahla už prvá svetová vojna a udalosti po nej. V tých « chalúpkach rodných je celý raj ». Vlastne bol a mohol byť odhliadnuc od dnešnej bolestnej situácie na Slovensku, ktorá však, ako veríme a stále hlásame, je iba dočasná! Reč, ľud, rodný kraj! Co za skvosty! Vieme to my dokonale. Zem tá krásna, zem tá sladká večná mati naša, ktorá stále volá tak, ako volala kedysi Kukučina z Patagónie. Túžby po nej v duši sa nám búrne roja. Smer k nej vieme. Len povol spustiť. Víťazne sa svojej sberie. Niet tu toho zlata, čo pochod nazad zmarí.

Revolučné básne písal aj **V. P. Tótb.** Bolo treba burcovať, bolo treba národ z ospalosti dvíhať:

« Rušaj, bratku, rušaj rezko
na vraha slobody,
do boja nech vstáva všetko
z ohyzdnej poroby!
Hor sa, bratia, za rod milý,
zničme tých, čo nás kazili! ».

III.

Iskry a oheň do národného života slovenského vnášal **Martin Rázus**. Písal ostrým perom, bol duchaplný, nebojácny a mal istú šírku. Jeho talent sa uplatnil v próze i vo verši. Jeho svetom bola poézia. Najprv lyricko-intímna, potom realisticko-národná. Rázus učil láske k národu, k svojeti, k zemi pod Tatrami. V štvorsväzkovom románe « **Svety** » videl záchranu slovenskej inteligencie v tom, že sa prínavrátí k zemi, ku sedliactvu. Hrdina tohto románu si šoberie sedliačku za ženu a opustí kancelársky stôl, aby mohol žiť v prírode, byť šťastný v poli a samostatne, neodvisle sedliačiť. Symbolom národa je zástava. Rázus vysoko kladie úctu zástavy:

« O, pobožkaj lem tejto zástavy —
na znak, žeš' jej — ach, jej a celý, celý,
a kvietiš hroby tých, čo za ňu mreli,
ich pamiatka v nás akživ neskoná —
čo každým mlatom padli na vrahov,
zlúb a vedz — bozk ten tvojou prísahou! ».

Niektorí spisovatelia zanechajú po sebe veľa diel a história ich často chytró zabudne. Je to preto, že nenapísali nič podstatného, nič svojrázneho, nového. Nieкто napíše jednu básne a jeho meno sa skvie v národnom Panteóne medzi tými, čo sú nesmrteľní. Keby **Karol Kuzmány**, ktorý nám zanechal žiarivý príklad spolupráce s **Moyzesom**, inak povedané protestantského predáka s katolíckym dejateľom, nebol napísal len jeden verš, jednu pieseň, hymnu « **Kto za pravdu horí** », bol by si ňou zaisťoval trvalé miesto medzi večne živými menami v slovenskom národe. Horeť za pravdu, obetovať za ňu, pravdu hovoriť, šíriť ju, biť sa za ňu, to je veľkosť. Cnosť vždy zvláštna. Kde je praktický sociálny cit, alebo ako to originalne píše Kuzmány « kto nad krivdou biednych slzu vyroní »; kto obráni vlasť pred nepriateľom, « pred ohnivým drakom vlasť kto zacloní », tomu patrí česť, sláva, uznanie. Aká nedoceneniteľná prednosť je osobná statočnosť v očiach básnika!

me mu na vidieku príjemný pobyt a skoré vyzdravenie.

Slováci na Novej Guinei. Z listu slovenského lekára Dr. Ladislava Chlumeckého, ktorý už niekoľko rokov pôsobí na Novej Guinei, sme sa dozvedeli, že len na severnom brehu austrálskej Novej Guiney účinkuje až 12 slovenských misionárov (7 slovenských misionárov z USA, 2 novoprišli pátri zo Slovenska, 2 brátra a jedna ctih. Sestra menom Bohdana). Všetci sú naslovovzati Slováci, hrdo sa hlásia k svojmu pôvodu a sú všetci za samostatnosť Slovenska. Dr. Chlumecký nám tiež poslal obrázky a zaujímavý článok o tamjších domorodcoch, ktorý uverejníme v niektorom z budúcich čísel « Ríma ».

Snemovanie Medzinárodného svazu kresťanských pracujúcich utečencov a emigrantov. V prvej polovici novembra m. r. snemoval v belgickom hlavnom meste Bruxelles Medzinárodný svaz kresťanských pracujúcich utečencov a emigrantov. Zúčastnilo sa na ňom desať rozličných národných organizácií zo slobodného sveta. Slovenské záujmy zastupovalo z poverenia Svazu slovenských kresťanských odborových organizácií, Sdruženie slovenských kresťanských robotníkov vo Francúzsku, ktorého predsedom je p. Jú-

Naša čitateľka

pí. Jena Baťová Mitrovich zo Sao Paulo (Brazília) v krásnom slov. ľudovom kroji z Piešťan.

lius Czirák a tajomníkom p. Vladimír Lukáč.

Z divadelnej činnosti argentínskych Slovákov. Medzi skutočnosti hodné spomienky možno začleniť Mikulášsky večierok, ktorý bol v Slovenskom kultúrnom spolku v Buenos Aires. Na javisko vystúpili mladší divadelní ochotníci, ktorí ak sa venujú viac divadlu, raz budú môcť príjemne prevapíť publikum. Tentokrát program navštívil dirigent J. Sarka, ktorý prichádza po odchádzajúcom známom režisérovi Ferdinandovi Hoffmanovi, ktorý už mal repertoár ochotníkov a predviedol za tri roky svojho pôsobenia cenné kusy na javisku Slovenského kultúrneho spolku.

Zomrel slovenský vedec. V nedeľu 28. decembra m. r. zomrel v Bratislave po dlhšej chorobe člen Cs. akademie vied, akademik Štefan Bella, autor celkového ideového vodohospodárskeho plánu pre Slovensko. Vydal viacero odborných prác z oboru vodohospodárskeho ako na pr. « Meliorácia pôdy s pôdoznalectvom » « Stavba vodných ciest a prístavov » atď. Za svoju vedeckú prácu bol vyznamenaný v r. 1945 slovenskou a v r. 1948 čs. štátnou cenou v oboru technických vied.

Porušovanie Slovenska. Okrem návštevy t. zv. Ludových kurzov ruštiny ľudia doma sú tiež nútení kupovať ruské knihy, najmä spisy Marxove, Leninove a Stalinove, a odoberať ruské časopisy. Na výhodnom Slovensku musia obyvatelia pravidelne odoberať aj ruskú dennú tlač.

Pozdrav z Tahiti. Dostali sme nedávno pozdrav v Tahiti od nášho priateľa p. Ludovíta Bíru, ktorého aj čitateľa poznajú z fotografie a listov, ktoré sme v « Ríme » už uverejnili. Pán Bíro je mladý slovenský emigrant, ktorý sa najprv usadil v Anglicku, potom v Austrálii a napokon sa presťahoval na Nový Zeland. A teraz sa dozvedáme, že je už na Tahiti. Nevieme, či koná turistickú túru alebo hľadá nový domov. Dúfame, že nás čoskoro prekvapí podrobnejšími správami. Dakujeme mu za pozdrav a prajeme mu mnoho šťastia na potulke po Tichomorí.

**« Kto si stojí slovu, čo priam shrkne svet,
komu nad statočnosť venca v nebi niet,
koho dar nesvedie, hrozba neskloní:
tomu moja pieseň slávou zazvoní ».**

Nie majetok, ani nie titul, spoločenské postavenie, ale vnútorná česť, statočnosť v myslení a správaní sa, to je čosi, čo možno ozaj obdivovať. Slachetným patrí, podľa básnika, nebo; podlým, peklo. Taká je pravda božského zákona. Tu ľudské filozofovanie nemá miesta. Treba si uctiť božskú pravdu. Ten, « kto ctí pravdy božskej božské zákony » je slávny. Niet inej slávy pod slnkom. K. Kuzmány ospevuje výnimky, hrdinné postavy, vnútorne veľkých ľudí, osobnosti a nie modly, hodnoty a nie kadejaké pseudohodnoty, nafúkané veličiny, ktoré majú nohy z blata. Ano tým, čo za pravdu z nás sa boria, raz pieseň víťazného dobra na počesť zazvoní. Túto velebnú báseň nestačí spievať, treba ju mať premeditovanú a vidieť jej pravé jadro. « Nad statočnosť niet čnosti », prizvukuje Hviezdoslav.

IV.

Uderné básne písal Ivan Javor. Javor má aj hodnotnú poéziu sociálnu, veď pochádza z banického kraja a lyriku osobnú, plnú vnútorného zápasu a rozbroja moderného človeka. Pôsobivá je Javorova báseň o matke. Je to oslavná pieseň tej, ktorej ďakuje každý z nás za toľké veci:

**« Hľaď v blankyt hórnych jazier,
v lúk zeleň, v kúzlo hory,
či krajšie sú jak pohľad matkin,
čo pre teba sa borí?
Hľaď na tvár rannej zory,
či väčším ohňom horí,
jak líce starostlivej matky? ».**

Tieto a iné básne som s pôžitkom čítal v knihe « Slovenské deti » od J. Dafčíka. Radosť ma pochytila, že sa môžem aspoň len slovíčkom zmieniť o tých, ktorých som kedysi usilovne študoval. V týchto básňach som pocítil slovenský vzduch, šum slovenských jedlí, tlkot slovenských srdiec. Na chvíľu som odbehnul do minulosti, lebo pre nás niet nič živšieho ako minulosť.

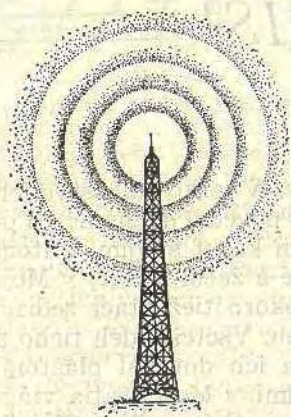
**« O, zem ty krásna, sladká moja mati,
ruky si spínam, v srdci si fa skrývam ».**

V týchto básňach, ktoré sa mi náhodou dostaly do ruky, našiel som čistú lásku k Bohu a k bližnému, úctu k rodine a k slobode, hlboké ocenenie slovenského človeka. Slovenska a jeho prírodných krás.

Slová Hviezdoslavove, ktoré bol povedal spisovateľovi J. Dafčíkovi, som si niekoľko razy zopakoval: « Bez hlbokej a pevnej viery v Boha ani básniť by som nevedel; chybovalo by mi srdce a v ňom prebývajúca láska. A možno bez tých básní? » — A možno bez tých žití, najmä v emigrácii? Bez lásky a viery v Boha by sme tu boli iba trpaslíci a skôr neskôr by sme sa stratili v tom priemyslovom Bábeli, v ktorom je nám dnes súdené žiť.

Ján E. Bor.

K Vianociam a k Novému roku dostali sme od našich čitateľov toľko blahoželaní, že nám neholo vôbec možné poďakovať sa za ne jednotlivo. Preto prosíme všetkých, ktorí si na nás z príležitosti Vianočných sviatkov a Nového roku spomenuli, aby prijali touto cestou naše najúprimnejšie poďakovanie.

Položenie Východnej Cirkvi.

Výtah z encykliky « *Orientalis Ecclesias* » pápeža Pia XII.

(Zo dňa 15. dec. 1952)

Osem dní po via-
nočnom posolstve u-
verejnil Sv. Otec svo-
ju ďalšiu encykliku,
adresovanú biskupom
Východnej Cirkvi, ktorá začína slovami: « *Orien-
tales Ecclesias* ». Okružný list nesie síce dátum
15. decembra, ale bol uverejnený v tlači len 31.
decembra 1952, práve posl edný deň roku.

Pápežský dokument je predovšetkým poteš-
ním a povzbudením, ktoré posielala Petrov nástup-
ca miliónom svojich synov a dcier, trpiacich v
ohni diabolského prenasledovania. Pápež je Ot-
com celého katolíckeho sveta, preto mu leží na
srdci osud tej časti Cirkvi, Tajomného Tela Kri-
stovho, ktorá sa síce rôzni obradmi ale ostáva
hrdinsky verná Rímu.

O východnú časť Cirkvi prejavovali rímski
pápeži vždy veľký záujem. Veď ide o milióny
duší, ktoré boly podvodom odtrhnuté od Hlavy
jednej, svätej a apoštolskej Cirkvi. Ich večná
záchrana ťaží na ramenách Najvyššieho Pastie-
ra, ktorý cíti svoju zodpovednosť ako nikto dru-
hý. Preto sú jeho slová také láskavé a dojmavé.
« Nech je ďaleko od Vás, — prihovára sa pápež
východným biskupom — aby ste klesali na du-
chu! Ako Vaši predkovia vyšli neprehození z
toľkých nebezpečenstiev a nástrah práve svojou
nezlomnou vôľou, hotovou aj na mučenie, tak
i Vy, úzko spojení s veriacimi latinského obra-
du a podporovaní s neba nemáte sa čoho obá-
vať ».

Pápežov okružný list je však i žalobou a roz-
horčeným protestom proti všetkému, čo sa
podniká proti Cirkvi v skomunizovaných štá-
toch. Zúrivé protináboženské prenasledovanie,
rozpútané komunistickými režimami chce roz-
vrátiť, spustošiť a vykoreniť kvitnúce kresťan-
ské spoločnosti. Kým prvej sa napádaly niekto-
ré články viery, dnes sa ide opovážlivo ďalej.
Terajší nepriatelia Východnej Cirkvi chcú vy-
hladiť a od koreňa vyvrátiť všetko, čo je božské
a náboženské. Surovo šliapu Božie zákony a
posvätné ustanovizne, akoby išlo o nejaké pove-
ry a škodlivé veci. Koľko bezprávia a krivd mu-
sia podstúpiť katolíci Východu! Sv. Otec výslov-
ne spomína na smrť odsúdeného bulbarského bi-
skupa Bosilkova a ukrajinských grécko-katolíck-
ych nadpastierov, ktorých ruskí komunisti
hneď po vojne odvliekli do Kieva a tam postavi-
li pred súd. Sv. Otec rozhorčene odsudzuje ná-
silné deportácie katolíckych veriacich obidvoch
obradov, ktorých vytrhujú z rodín a domovov a
odvláčajú do ďalekých a neznámych krajov, kde
sú pozbavení všetkej náboženskej pomoci a úte-

chy. « Všetky tieto úkrutnosti, — píše Sv. O-
tec — doslova naplňujú horkou bolesťou naše
srdce, že sotva sa vieme zdržať síz a plaču! ».

Tieto do neba volajúce zločiny, páchané na
veriacich, kňazoch i biskupoch nesmú nás však
zmechutiť a vohnať do zúfalstva. Ba práve nao-
pak, majú upevniť našu nádej v Spasiteľa, kto-
rý predpovedal tieto útrapy a zanechal nám i
slová povzbudení: Vy budete trpieť prenasle-
dovanie, ale dôverujte, lebo ja som premohol
svet!

Napokon povzbudzuje Sv. Otec katolíkov ce-
lej Cirkvi, aby rozmnožili svoje modlitby a vy-
prosovali milosť vytrvalosti pre tých bratov a
sestry, ktorí sú v nebezpečenstve. Kňazom a bi-
skupom káže Sv. Otec, aby si čím častejšie spo-
mínali pri oltári na tých oltárnych bratov, kto-
rých už nemôžu celebrowať sv. omšu, lebo sú po
žalároch a koncentračných táborech. Modlitby
sv. omše a skutky pokánia iste uprosia Božie
Milosrdenstvo, aby skrátilo tieto dni navštíve-
nia Východnej Cirkvi a aby rozlomilo putá, v
ktorých stenajú toľkí grécko-katolíci len preto,
lebo sa opovážili hrdinsky brániť práva a usta-
novizne svojho náboženstva. Modlitby celej Cirk-
vi iste priskoria hodinu, v ktorej kresťanská
pravda, spravodlivosť a pokoj, tieto najzáčnejšie
poklady ľudstva zvíťazia a budú triumfovať
vo všetkých národoch zemegule.

Apoštolské Požehnanie, ktoré Najvyšší cir-
kevný Pastier udeľuje biskupom im svereným
stádam a najmä prenasledovaným kresťanom,
má byť zárukou, aby sa tieto túžby čím skôr u-
skutočnily.

STARÉ ROČNÍKY "RÍMA",

A) Neviazané:

Ukážkové číslo (1948)	Rozobrané.
Ročník I (1949)	\$ 2.00
Ročník II (1950)	\$ 2.00
Ročník III (1951)	\$ 2.00
Ročník IV (1952)	\$ 2.00

B) Viazané:

Ukážkové číslo (1948)	Rozobrané.
Ročník I (1949)	\$ 4.00
Ročník II (1950)	\$ 4.00
Ročník III (1951)	\$ 4.00
Ročník IV (1952)	\$ 4.00

Dostať na adrese:

RIM », Casella Post. 9100, Roma (Italia)

SV. FRANTIŠEK Z ASSISI

Rozpráva: A. COLOMBO

Kázeň vtakom

Františkovi sa zdalo, že na ceste svetom sa vystavuje tomu, čo nazýval zaprášením duchovných nôh. Vykonaný čin nedosiahne nikdy vysnenej krásy.

Dostavovaly sa uňho chvíle neistoty a skleslosti. Mnohé veci si vyčítal a cítil silné pokušenie uchýliť sa celkom do samoty.

Napodobiť Krista... Ako sa mohol toľko domýšľať? Na miesto toho, aby zachránil druhých, sám sa vystavuje nebezpečenstvu záhuby.

Čo má robiť?... Rozhodol sa, že sa poradí so sestrou Klárou a bratom Silvestrom, i poslal k nim brata Massea. Klára a Silvester v modlitbách prosili Pána o radu a oba poslali Františkovi odpoveď: « Bôh chce, aby si išiel a kázal, pretože si ňa nevybral, aby spasil len teba, ale s tebou ešte iných ».

František dodal si odvahy a hneď sa sobral, súc hotový zasa ísť v mene Pánovom.

Vydal sa na cestu s dvoma druhmi. Keď došli medzi Cannaru a Bevagnu *, videli pozdĺž cesty

Sv. František káže vtakom.
obraz od Giottu.

na stromoch krdle vtákov. A veľké množstvo ich bolo na poliach. František povedal druhom: « Počkajte tu na mňa; pôjdem kázať svojim bratom vtačkom ». A išiel na pole a začal kázať: « Moji bratia vtáčkovia... ». Coskoro tiež vtáci sediaci na stromoch slietli k nemu. Všetci sedeli ticho a nepohnuli sa ani, keď sa ich dotýkal plášťom, prechádzajúc sa medzi nimi. « Moji bratia vtáčkovia, máte mnoho povinností k svojmu Stvoriteľovi, a preto vždy a na každom mieste musíte Mu vzdávať spevami chválu a slávu, pretože Vám dal slobodu k lietaniu; kam sa vám zachce, a spevavý hlas. Nesejete a nežnete a Bôh vás sýti a napája z prameňov, dáva vám hory a údolia za úkryty a vysoké stromy pre hniezda. Hoci neviete ani priasť ani tkať, dáva vám i vašim deťom potrebný odev. Stvoriteľ Vás veľmi miluje, poskytuje vám toľko dobrodenia. Preto vystriehajte sa, moji bratia vtáčkovia, hriešneho névdáku a chváľte neustále Pána ».

Po týchto slovách všetci vtáčkovia začali otvárať zobáčky, trepať krídielkami a poskakovať, akoby svojim spevom a pohybami chceli prejaviť radosť... František sa veselil s nimi, šťastný; že toľko je tých vtáčkov a ako sú pozorní a družní. Potom ich požehnal, načo všetci vtáčkovia vzlietli zo zeme, v jásavom speve sa vzdalujúc a tvoriac na nebi veľký kríž.

Na ceste Alvianom, keď napomínal ľud pri svojom kázaní, lastovičky vo vzduchu robily taký švehol, že nebolo mu dobre rozumieť. Počkal chvíľu a potom im povedal: « Moje sestričky lastovičky, už ste sa dosť uarozprávaly; teraz nechajte hovoriť tiež mňa. Buďte pekne ticho a počúvajte aj vy slovo Pánovo ». A lastovičky ihneď sa usadily a stíchly.

Táto jeho nežnosť a dôvernosť budila duše zo sna. Každý tvor strácal pred ním svoju vrozenú plachosť. Na jeho lásku odpovedalo každé stvorenie.

Obyvateľstvo videlo v ňom posla Božieho a preto ho tak uctievalo.

Jeho kazateľské putovanie bolo nepretržitým víťazoslávnym ťažením. Všetci ho chceli vidieť, slyšať a následovať. Kade sa ubieral, rástly v ľudovej predstavivosti zázraky. Iste mal veľký vliv na zlými duchmi. V usobranej modlitbe čerpal skoro nadľudské duševné sily. Z jeho očí a celej bytosti vyžiaroval onen dobrý vliv, ktorý používal všade s celou svojou láskou.

Preložil: Eugen Vesnia.

Toto dvojčíslo « RIMA » vyšlo oneskorene pre chorobu (chriпку) našich tlačiarov. Prosíme čitateľov o prepáčenie.

Vydavateľstvo.

SVÄTÁ STOLICA

Kapitola z rovnomennej knihy Dr. I. Zelenku

Svätá alebo Apoštolská Stolica, nazývaná tiež Rímskou Stolicou, Pápežskou Stolicou, Svätopeterskou Stolicou, Rímskou kúriou (lat. Sancta Sedes, Apostolica Sedes, Sedes Romana, Sedes Papalis, Sedes S. Petri, Curia Romana), alebo v novších časoch prosto Vatikánom (tal. Il Vaticano), je súhrn zriadení, úradov, ústavov a osôb, ktorých používa pápež ako Najvyšší Učiteľ, Najvyššia Hlava a Najvyšší Veľkňaz katolíckej Cirkvi.

Cirkev ustanovená Ježišom Kristom ako viditeľná spoločnosť, ktorej cieľom je pokračovať vo Vykupiteľskom diele spasenia ľudí, musí mať aj svoju správu, bez ktorej žiadna spoločnosť nemôže jestvovať a prosperovať. A o túto správu sa postaral sám Pán Ježiš tým, že ustanovil apoštolov na čele so sv. Petrom za správcov Cirkvi, ktorým dal potrebné právomoci a ostatným veriacim rozkázal ich poslúchať: « Kto vás počúva, mňa počúva; kto vami pohŕda, mnou pohŕda ».

Moc, ktorú apoštoli dostali, je rázu čisto duchovného, a vzťahuje sa na všetko to, čo je potrebné, aby Cirkev mohla úspešne viesť ľudí na ceste spásy. Nevzťahuje sa na záležitosti čisto svetské, ako je správa štátov, svetské súdy atď. Moc apoštolov v Cirkvi prešla na ich nástupcov.

Duchovná cirkevná moc sa po latinsky volá Potestas Ecclesiastica, a po grécky Hierarchia (Hiera = svätá, archia = moc, vláda). Slovo hierarchia rozumieme však dvojako: objektívne a subjektívne. Objektívne znamená cirkevnú moc organicky zadelenú a rozvrstvenú. Subjektívne znamená osoby, ktoré sú nositeľmi tej moci. V obyčajnom hovore sa slovo hierarchia skoro vždy rozumie o osobách cirkevnej moci.

Hierarchiu objektívnu, čiže duchovnú cirkevnú moc, môžeme definovať takto: Je to moc Ježišom udelená apoštolom a ich nástupcom, aby spravovali Cirkev, a v nej vysluhovali sviatosti a iné prostriedky spásy.

Všeobecná cirkevná moc sa delí na: 1. moc kresťanskú náuku vysvetľovať; 2. moc veriacich v Cirkvi spravovať, a 3. moc pripravovať a vysluhovať sviatosti. Prvá z týchto troch moci sa volá učiteľskou mocou (lat. potestas magisterii), druhá správnu mocou alebo právomocou (potestas iurisdictionis) a tretia sviatostnou mocou (potestas ordinis).

Správna moc alebo právomoc (iurisdiction) sa zasa delí na: 1. moc zákonodarnú, 2. moc výkonnú, a 3. moc súdnu. Jednotlivé moci môžu byť v rôznych osobách spojené, alebo oddelené.

Pápež je nositeľom najvyššej moci učiteľskej a správnej. Sviatostnú moc má rovnakú s ostatnými biskupmi.

V tejto knižke sa nebudeme zvlášť zaoberať mocou učiteľskou a sviatostnou, ale bude nás najviac zaujímať moc správna alebo právomoc,

jej dnešné vysluhovanie, jej nositelia, hlavne v ústrednej správe Cirkvi, ktorú voláme Svätou Stolicou.

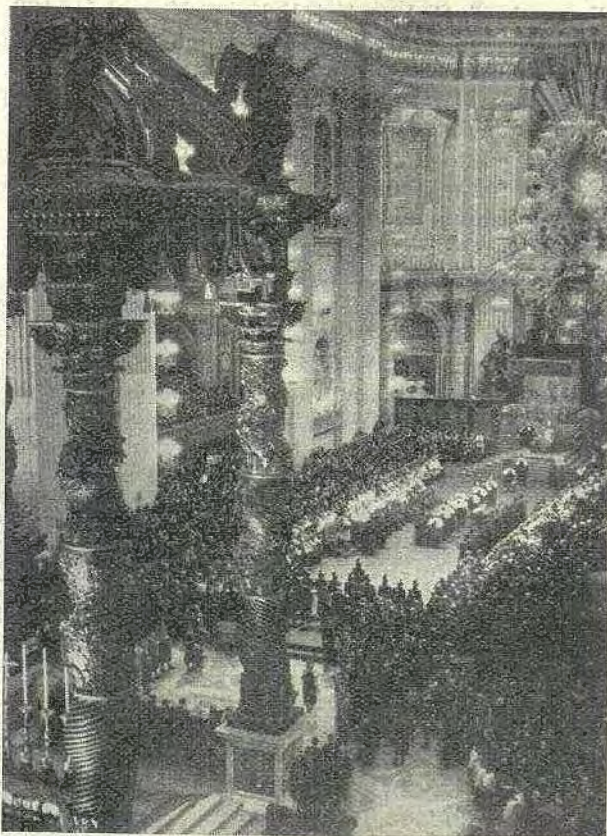
Pojem Svätá Stolica môže sa rozumieť užšie alebo širšie.

V užšom slova smysle Svätá Stolica znamená len tie úrady, ktorými pápež spravuje katolícku Cirkev na celom svete. Tieto úrady sa nazývajú Pápežskou alebo Rímskou kúriou (Curia Romana).

V širšom slova smysle Svätá Stolica znamená bezprostredné okolie pápežovo so všetkými zriadeniami, úradmi, ustanovizňami atď., ktorých pápež, používa ako Najvyšší predstaviteľ Cirkvi, teda aj ako Veľkňaz a Hlava Vatikánskeho štátu. V tomto smysle ju berieme aj my v tejto knižke, vysvetľujúc okrem Pápežskej alebo Rímskej kúrie, aj pápežský štát, pápežské vojsko, pápežský dvor, pápežskú kapelu, pápežské akademie, pápežské vysoké školy atď.

Ako rímsky biskup, má pápež v Ríme osobitný úrad, ktorý sa volá Biskupským úradom rímskej diecézy (Ordinariatius Urbis, Ordinariato di Roma) alebo tiež Rímskym vikariátom (Vicariatus Urbis, Vicariato di Roma), nakoľko je spravovaný v mene pápeža kardinálom vikárom. Tento úrad je miestného rázu a nepatrí do pojmu Svätá Stolica.

Ako súkromná osoba má pápež pomocníkov aj v svojej domácnosti, ktorí tiež nevehádzajú do sústavy Svätej Stolice.

Verejné konzistórium

ktoré sa konalo dňa 15. januára 1953 vo Svätopeterskej kazilike v Ríme a na ktorom pápež Pius XII. odovzdal novým kardinálom červené klobúky.

Slovo *Stolica* je vzaté obrazne z toho, že od dávna symbolom biskupskej právomoci je biskupská stolica alebo stolec (*cathedra episcopalis*) postavený v stoličnom (katedrálom) chráme. Každé biskupské sídlo sa volá biskupskou stolicou alebo stolcom. Biskupská stolica v Ríme sa volá Apoštolskou, lebo ju založil sv. Peter apoštol. Na Východe bolo viac takých apoštolských stolíc, ale všetky behom času zašly do kacírstva alebo rozkolu, a dnes iba Rím má nepretrhnutú katolícku apoštolskú nástupnosť od sv. Petra až po dnešného pápeža. Volá sa Svätou, čo je len čestný titul, lebo sa stará o posvätné veci kresťanstva a sedelo na nej naozaj mnoho svätých pápežov. Volá sa Rímskou, lebo hoci Kristus Pán neustanovil, že musí byť práve v Ríme, predsa od sv. Petra až do dnes, s malými výnimkami (Avignonské zajatie) sa nachádza v Ríme.

A v Ríme sa dnes nachádza hlavne vo Vatikáne, na území slobodného pápežského štátu, ale čiastočne aj mimo Vatikánu, hlavne za Tiberom, kde je veľkolepý palác Posvätných kongregácií, zvaný Palácom sv. Kalixta (*Palazzo di S. Calisto*).

V minulosti až do XIV. storočia pápeži nesídlili vo Vatikáne, ale pri bazilike Lateránskej, a tam bola aj Svätá Stolica. Od r. 1305 pápeži sídlili vo Francúzsku (Avignon). Po návrate r. 1378 sa usadili vo Vatikáne. Od XVI. storočia do r. 1870 čiastočne sídlili aj na Quirináli, a teda aj tam boli niektoré úrady Svätej Stolice.

Dnes, keď Cirkev katolícka počíta vyše 400 miliónov duší, Svätá Stolica v Ríme je ohromný správny súbor, ktorý je jedinečný na celom svete. Vyvinul sa behom 20 storočí. V apoštolskej dobe Svätú Stolicu zaiste tvoril sv. Peter a pár jeho pomocníkov. Počnúc od II. storočia pápežovi pomáhali niektorí z rímskeho duchovenstva (*presbyterium*), a to 25 kňazov predstavených 25 mestským chrámom zvaným «*tituli*» (podľa mramorovej dosky vsadenej do priečelia a nesúcej meno zakladateľa), a 7 diakonov starajúcich sa hlavne o hmotné veci. Asi od VIII. storočia pomáhali pápežovi, najmä v liturgických úkonoch aj biskupi siedmich okolných, mestu Rímu najbližších, biskupstiev, zvaných *suburbikárnymi* čiže *primestskými*. Týchto svojich pomocníkov svolával pápež často na snem, radia sa s nimi o dôležitých otázkach. Z nich sa neskoršie vyvinuli tri triedy kardinálov.

Vykonávaním písárskych záležitostí cirkevných bolo už od II. storočia poverených sedem notárov (zapisovateľov), ktorí v dobe prenasledovaní zaznamenávali doklady a spomienky o

mučeníkoch (*Acta martyrum*). Keď prestaly prenasledovania, týchto notárov pápež použil ako pisárov v svojej kancelárii. Jeden z nich bol vedúcim kancelárie: *primicerius notariorum*. Okrem nich už v stredoveku bolo mnoho iných úradníkov (ako na pr. archivár, knihovník, a i.) ktorí pripravovali a opatrovali pápežské dokumenty.

Pojem Rímska kúria však vznikol iba v XI. stor., keď na rímskom sneme roku 1059 za pápeža Mikuláša II. bolo kardinálom vyhradené právo voliť pápeža. Vplyv a moc kardinálov tým vzrástli. Spolu s pápežom vybavovali cirkevné záležitosti na spoločných zasadaniach ktoré sa volajú konzistóriami (*Consistoria*). Okrem toho za veľkých stredovekých pápežov Gregora VII., Inocenta III., a Bonifáca VIII. bola v mnohom obmedzená miesta autonómia biskupov a mnoho záležitostí rezervovaných pápežovi. Tak rástla centralizácia, a spolu s ňou pápežská kúria. Ján XXII. 1315-34) vydal: «*Ordinations et Regulae*», ktorými usmernil činnosť kúrie. No veľkým reformátorom Rímskej kúrie bol pápež Sixtus V., ktorý roku 1588 dal Svätej Stolicí dnešné zriadenie tak zvaných posvätných kongregácií. Iba v niektorých veciach Sixtovo zriadenie prispôbil dnešným požiadavkám pápež bl. Pius X. r. 1908. V našej knižke podáme dnešnú sústavu Svätej Stolice.

Všetky složky Rímskej kúrie pracujú v mene pápežom. Majú toľko právomoci, kolko im sverí pápež, ktorý ich môže časom podľa potreby zmeniť, alebo aj zrušiť. V rímskych kruhoch sa aj hovorí o návrhoch na nové usporiadanie Svätej Stolice. No kto vie, kedy a ako sa uskutočnia.

KNIHY A ČASOPISY

KALENDAR JEDNOTA na obyčajný rok 1953.
Vydala Prvá Katolícka Slovenská Jednota,
P. O. Box 150, Middletown, Pa. Strán 224.
Cena: \$ 1.00.

Tento kalendár vyšiel pred minulými Vianocami. Medzi príspevkami nachádzame články vzácných dejateľov severoamerického života (na pr. opáta T. Kojiša, Msgr. M. K. Mlynaroviča) ako aj príspevky novej emigrácie (Rev. M. Sprinca, Dr. F. Hrušovského, Dr. J. Pauču, J. Mešťančíka, Dr. E. Zatku a i.). Celkove do kalendára prispelo 33 autorov. Kalendár Jednota ide po stopách svojej osvedčenej tradície: miestami zabáva, miestami poučuje a nikdy nestráca smysel pre literatúru, poéziu a problémy duše. Prvých 18 strán je venovaných kalendárnym dátam, ako zas posledných 44 strán soznamu slovenských rím.-kat. ústavov, farností, profesionálov, obchodníkov a časopisov. Kalendár dômyselne zostavil P. A. Hrobák. Kalendár Jednota je najrozšírenejším čítaním v Sev. Amerike, lebo popri zaujímavých článkoch prináša aj obrázky z verejného i rodinného života amerických Slovákov.

*Ak sa Vám náš časopis páči,
odporúčajte ho
svojim priateľom!*

DOJMY Z CESTY PO PERU

Archeologické múzeum v Chiclínu

Studney nás vyrozumel, že sme obišli vec, na ktorú nás upozornil sprievodca.

Čo to bolo?

— Videli ste ten kráľovský plášť z farebného peria?

— Nevidel som — zahľadel som sa prekvapený naňho —. A kde že bol?

— V tej istej miestnosti, v ktorej boli aj vyšivky.

— Plášť som nezbadal; poďme späť na chvíľu.

— Len po obede — upozornil ma Smíd, — my sme tu zostali poslední.

V poriadku. Nedá sa svietiť, ako sa vraví. Nechcel by som premeškať poznanie cukrovaru.

Hlinený džbán na vodu, tvaru hlavy preinkaického bojovníka.

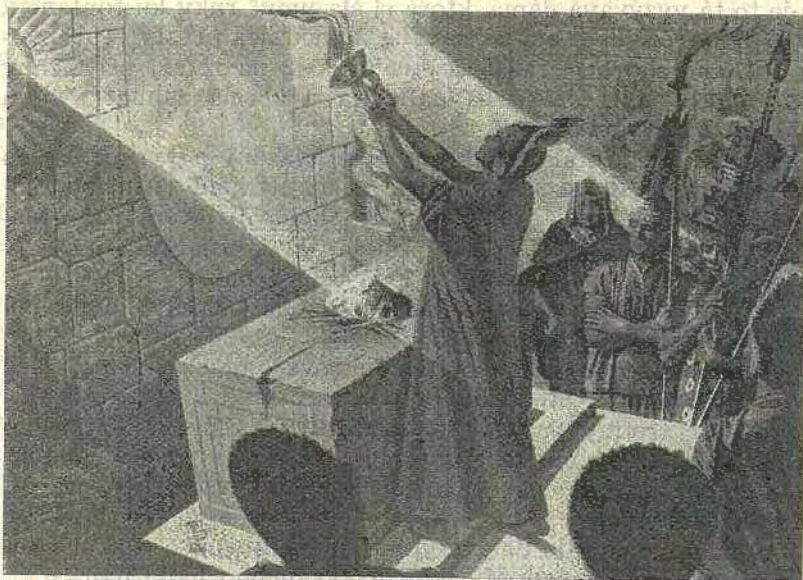
Studney ma začal odrádzať, lebo počul, že cukrovar nepracuje.

Čo je na tom. Nechcem byť chudobnejší o jednu predstavu, najmä keď to máme tu celkom pod nosom.

— Napokon, pokusím sa opäť informovať.

Vošli sme do záhrady, ktorá sa tiahne popri administratívnej budove cukrovaru. Už tam bola celá naša spoločnosť. Stewardi lodní doniesli obed; podelili balíčky pre každého z nás, vlastne krabicu, v ktorej bolo jedla pre náš najprepychovejší « piknik ».

Každý si prestrel papierový ubrus na kolená, pustil sa do jedla, keď si vo fontáne, ktorá bola pri dome poumýval ruky, aby zmizly z nich « stopy po múmiach ».

Rekonštrukcia bohoslužieb bohu slnka Inti

v hlavnom chráme. Najvyšší kňaz prevádza obraz zapálenia večného ohňa pomocou čočky z leštených kryštálov za prítomnosti Inkov. Pozdĺž stien sú umiestené múmie zomrelých.

Noví kardináli. Dňa 12. januára t. r. zasadalo v posv. Apoštolskom paláci vo Vatikáne Tajné konzistórium (kard. shromaždenie), na ktorom Svätý Otec pápež Pius XII. vymenoval 24 nových kardinálov, pochádzajúcich z 13 rozličných národov. O dva dni neskôršie na súkromnej audiencii odovzdal novým kardinálom červený biret a dňa 15. januára, na Verejnom konzistóriu vo Svätopeterskej bazilike, červený klobúk zv. galerus. Po týchto konzistorných slávnostiach, v rámci ktorých Sv. Otec pridelil novým kardinálom aj určité starobylé kostoly v Ríme zv. tituli, na Pápežskej Gregorovej univerzite nasledovala slávnostná recepcia. Vymenovaním nových kardinálov všetky miesta v Posv. kardinálskom sbore, ktorých je 70, sú teraz obsadené.

Medzinárodná univerzita sociálnych vied v Ríme. Medzinárodná univerzita « Pro Deo » v Ríme bola v poslednom čase premenovaná na Medzinárodnú univerzitu sociálnych vied. Boli na nej zriadené nové stoličky a 150 základín na udeľovanie štipendií chudobným študentom v celkovej sume 20 miliónov tal. lír. Potrebné prostriedky sossbieral na svojej ceste po Sev. a Juž. Amerike rektor univerzity Rev. P. Morlion C.P., pôvodom Belgičan. Jedna z nových stoličiek bola pomenovaná podľa známeho moravského továrnikára Bařu, ktorý prispel na jej zriadenie patričným obnosom.

Uznanie francúzskemu románopiscovi. Popredný francúzsky románopisec Fr. Mauriac bol odmenený Nobelovou cenou. Je to záslužné uznanie spisovateľovi veľkého formátu a katolíkov, ktorý francúzskemu a svetovému románu dal nové perspektívy a nový smer. On je jedinečný zobrazovateľ sveta zla, hriechu, milosti a nadprirodzeného poriadku. Niektoré z diel tohto slávneho spisovateľa vyšly aj v slovenskom preklade. Medzi jeho nehynúce diela patrí « Životopis Ježiša Krista », ktorý má

Pán Dominik Hipp z Brisbane je našim novým zástupcom v Austrálii.

oslňujúce strany, čo prejdú nielen do kristológie, ale aj do historických strán svetovej literatúry. Tento úspech katolíckeho románopisca, všestranného, ba môžeme povedať monumentálneho, naplňuje radosťou jeho čitateľov.

Apoštolská konštitúcia o úprave eucharistického pôstu a slúžení večerných sv. omší. Dňa 6. jan. t. r. Sv. Otec pápež Pius

Ak chcete niekomu orobíť trvalú radosť, predplaťte mu

„Rim“

Je to najkrajší a najzaujímavejší slovenský časopis. Informuje, poučuje, zabáva a prináša krásne obrázky z Večného Mesta, zahraničia i domova. Predplatné na jeden rok do celého sveta: \$ 2,50 (alebo ich ekvivalent v iných menách), ktoré možno poslať v hotovosti, money-orderom alebo čekom v registrovanom liste.

Adresa:

« RIM »

**Casella postale 9100
Roma (Italia)**

Steward si vydýchnuť, keď odovzdal Šmídovi posledný balíček, zistiť, že nik nechýbuje.

S americkými novinármi a s chirurgom sme si znamenite pohovorili a napokon ma chceli zatahnúť do politiky, ktorej priamo ziveľne vyhýbam. Prišli sme opäť k tým predpotopným múmiam a keď na mňa stále naliehali, aby som povedal svoje stanovisko o politickej situácii, vláducej v Európe, vykíznul som im zo siete, prehlásiac nápadne vážne, že práve myslím na Mužíkov, ako vyrábali zlaté a strieborné nite.

Praskali od smiechu a ja som sa zaradoval, že som prehodil výhybky tematiky na inú koľajnicu.

Okrem toho nás rozveselili výslovní snobi, ktorých komediantstvo je také priezračné. Pani z výpravy, ktorú nechcem schválne pomenovať, bola celá zarazená, že si má dať jedlo na kolená a jesť len rukami. Vrtela sa pri tom ustavične, neprestala si ruky utierať do papierového obruska a každú omrvinku z pečiva ihneď sfúkla na zem. Bola veľmi nápadná a zábavná na hosťa prvej triedy.

— Pozrite sa na ňu — upozornil ma novinár z Nebrasky, práve keď som si chcel pochutnať na vysmaženom kurati.

Obrátim sa smerom k nej a vyzývavá dáma, pozorovaná so všetkých strán (azda sa pôvodne chcela robiť len dôležitou) rozbíja opatrne vajíčko, ktoré malo byť pre všetkých na tvrdo uvarené, a pevne ho držiac, snažila sa odlupnúť podozrivo jemne škrupinu.

Vajco jej však puklo v rukách a roztieklo sa po sukni, blúze a klobúku, zatiaľ čo si z pravého oka vyberala von kvapku z vajca. V tej chvíli nemohlo byť nič komickejšieho!

Páni, stáby na povel sa odvrátili od nej na opačnú stranu, a dusiac v sebe lávu smiechu vstávali a odchádzali jeden po druhom do záhrady, za krovie, aby sa nasmiáli do chuti.

Tá dáma bola, sťa malé decko a každý sa úprimne tešil z tohto « prípadu ». Afektácia nemá miesta v našom storočí, najmä, keď prechádza do groteskného.

Kým sme obedovali prišli muzikanti a tanečný pár, ktorý nám predstavil « ručníkový » ľudový tanec, nebyčajne podobný chilskému tancu, nazývanému « queca ».

Do hlasov muziky, ktorá vyhrávala, škriekala a škvřala zaletel razom z domu prudký výkrik hrôzy. Priletel kdesi od fontány. Niekoľkí z nás sa rozbehli tým smerom a zistili sme, že je to tá vyzývavá dáma, ktorá si šla umyť ruky ku fontáne a vo svojom rozčúlení ani nezbadala, že neďaleko cesty, stojí búdka s kolom a proti vracajúcej sa vyrázil, na reťazi priviazaný mladý medveď, ktorého sa naľakala a chcela zahnať svojim zúfalým výkrikom.

Nič sa jej nestalo. Medveď bol priviazaný a vyrútil sa len preto, že ho predtým Janík a Maria s niekoľkými deťmi podráždili. Vyletel nahnevany proti pani Snobovej, ktorá nič netušiac šla okolo búdky. Deti sa, pravda dávno utiahly a popíjaly « Coca-colu », ktorej doviezli z lode celú debnu.

Starší účastníci miesto « Coca-cola » dostali kávu, donesenú z lode, pravdaže v termoskách.

Zabehli sme sa pozrieť na ten cukrovar, ale ozaj nemali sme ani čo vidieť, ani čo študovať. Boly tam rozmerne troj a dvojválcice na mletie trstiny, variče a kryštalizátory... Slovom nič nového pre mňa. Zdálo sa mi, že výzorom sa cukrovar ponáša na múzeum. A ten fakt, že cukrovar nebol v behu zvyšoval ešte väčmi jeho muzeálny ráz.

Vracali sme sa do Salavery, ale umienili sme si zaskočiť na zrúcaniny starého mesta Mužíkov, nazývaného Chan-Chan.

— Vieš, ako sa vynímaly sošky Indiánov? — Skúmave pozrela na mňa pani Baťová.

— Nepamätám sa — odpovedal som v roztržitosti, a najmä v neočakávanosti dotazu.

— Celkom ako kubistická výstava.

— Všetci sa pustili do smiechu a Lídia vravela: Ale ma-
mička, veď tí ľudia dohromady nič nevedia a umeniu nerozu-
mejú.

— Co vám je potom smiešné! Za kubizmom sa skrývali dile-
tanti a vysoko aspirujúce maličkosti. Je to výsmech nových
smerov. Na mene nezáleží. A potom, ten hrozný materializmus,
ktorý tvorí základ tých nových smerov. —

— Tieto « umelecké prejavy » majú náboženský základ —
vysvetľoval p. Studney. — Oni uznávali jedného, jediného boha,
slnko a tomu dávali odlišné formy, raz kohúta, inokedy býka,
ale to slnce stále vidieť z každého prejavu: zobrazili býka a
je to býk-slnko. Pozoruhodná pri tom je myšlienka monoteiz-
mu, ale zároveň zdeformovaná panteizmom, ktorý neuznáva odo-
sobneného Boha, ale svet považuje za súčiastky nekonečného
Boha.

Zastavili sme sa v kostole driemajúceho mesta Trujillo,
ktoré odpočívalo v odpoľudňajúcej horúčave a skrývalo obyva-
teľstvo za stiahnuté záclony. Kostol bol preplnený oltármi, so-
škami, obrazmi a freskami. Bohužiaľ nevedel som nájsť spôsobu,
ako to odфотографovať, hoci som nešetřil negatívami a so žalosťou
som zkonštatoval, že ani jeden obrázok sa mi nepodaril. Iba na
zpiatočnej ceste, na lodi som prišiel na to, že sa mi uvoľnil
šrôbik na objektíve Leiky.

Cestou ďalej sme videli domy, ktoré do polovice boli v zemi
a druhou vykúkaly von a tá zas bola prikrytá plechom, zataže-
ným, aby ich vietor neodniesol. Bolo zrejmé, že tamojší ľudia
boli znavení stálym prestavovaním nových domov, ktoré ze-
metrasenie často zničilo.

Aj ploty mali iba dva dróty. Nebolo nebezpečia, že kone,
alebo muly ujdú, lebo domky sa stavali iba tam, kde bolo možno
nájsť, vo vyschlom riečišti potoka, trocha vody a kde rástla,
ako-tak mizerná tráva.

Ľudia sedeli — v tejto chvíli — v príbytkoch, pod strechou z
plechu a pili « maté » (*) z hrnčiek kokosovej palmy so strie-
bornej trubice, ktorá má tú výhodu, že nechytá na seba ná-
kazu z úst.

Na niektorých plechových strechách bola vrstva suchej
trávy alebo krovia, ktoré zmiernovaľo prenikanie tepla stre-
chou.

Tam niekde pred « Salavery » sme odbočili a prišli na mie-
sto, ktoré kedysi bolo mestom, opevneným z hlíny.

Zostalo z neho trčať ešte sopár múrov, z ktorých sa však
nedalo veľa vylúštiť. Bolo takmer neveriteľné, že hlinené mú-
ry sa udržali v tejto podobe vyše tisíc rokov.

Podľa ich základne bolo vidieť, že to boli malé miestnosti,
s malými nličkami. Len niekoľko rozmerných pôdorysov vybo-
čovalo z celkovej stavebnej línie, a podľa tvrdenia sprievodcu
to mali byť zbytky niekdajších verejných budov a kostola. Vy-
výšený kameň uprostred mal predstavovať oltár, na ktorom sa
bohom za okázalých slávností obetovali mladí ľudia, dievčatá i
chlapci, zabíť a upáliť. Sprievodca spomínal tieto skutočnosti
s neistotou a rozpačito, keďže z hlinených obrazov sa nedala
identifikovať pravá povaha obetí. Usudzuje sa však na smutný
fakt z rozmerov obetného miesta, ktoré malo formu katafalku,
vhodnú práve pre uloženie človeka.

Moje dcéry sa striasly a zbledly a pí Baťová sa vzdialila
odtiaľ bez slova.

Na stenách chrámu bola hľba reliefov, z ktorých som spravi-
l sopár snímok. Pokusne som roškriabal kúsok omietky a zi-

(*) Maté: čaj, ktorý sa robí z listov stromu [rovnakého mena. Vývoz
suchého a zabaleného listia tvorí hlavnú časť obchodu v Paragway.

XII. vydal apoštolskú konštitú-
ciu « Christus Dominus », kto-
rou sa zmiernuje eucharistický
pôst a dovoľuje slúženie večer-
ných sv. omší v tých krajoch,
kde to zvláštne okolnosti vyža-
dujú. Čo sa týka večerných sv.
omší, tie môžu byť slúžené už
po 4. hod. popoludní, ale len v
zasvätené sviatky, v prvý piat-
ok mesiaca, pri slávnostiach,
ktoré sa konajú za veľkej účas-
ti veriacich a raz do týždňa pre ur-
čité kategórie ľudí.

Film o japonskej katolíčke.
Filmová spoločnosť Livia Alba
Company natáča v Tokyu film
o Grácii Hosokawe, japonskej
katolíčke, ktorá žila v XVI. sto-
ročí a podstúpila radšej mučení-
cku smrť než by sa bola zriekla
svojej viery alebo si urobila ha-
rakiri, ako ju k tomu nútili po-
hania. Grácia Hosokawa sa o-
brátila na katolícku vieru záslu-
hou svojej služby. Jej čnostný
život a hrdinská smrť sa stali
oblúbenou témou japonského di-
vadla a literatúry.

**Kongres talianskych katolíck-
ych intelektuálov v Ríme. V**

Br. Sebastián Soltés SVD,

známy slovenský misionár na
ostrove Flores (Indonézia) na-
písal pre « Rím » zaujímavý
článok o svadobných zvykoch
domorodcov, medzi ktorými ú-
činkuje. Uverejníme ho v niek-
torom z budúcich čísel « Ríma ».
Na snímku: P. Kližan na návšte-
ve u Br. Sebastiáná (na mo-
tocykli).

dňoch 2.-6. januára konal sa v Ríme kongres talianskych katolíckych intelektuálov, organizovaných v Katolíckej akcii. Rokovalo sa na ňom o súčasných duchovných prúdoch v talianskej kultúre. Účastníkov kongresu prijal aj Sv. Otec.

Ekvador sa zasvätil Nepoškvrnenému srdcu P. Marie. Po niekoľkodňových duchovných evičeniach celá Ekvadorská republika sa vlni zasvätila Nepoškvrnenému Srdcu P. Marie. Slávnostná ceremónia sa odbovovala v hlavnom meste Quito za účasti všetkých biskupov, námestka prezidenta republiky, senátorov, poslancov, civilných i vojenských funkcionárov a okolo 30 tisíc veriacich. Po slávnostnej sv. omši, ktorú spieval miestny arcibiskup — teraz už kardinál — J. Em. ndp. Karol Maria de la Torre, akt zasvätenia prečítal námestok prezidenta republiky.

ZÁSTUPCOVIA "RÍMA"

Austrália:

Dominik Hipp
232-D, G. P. O.
BRISBANE, Q'ld.

Južná Amerika:

Prof. Dr. Ernest Zatzko
C. Pellegrini 1535
BUENOS AIRES
(Argentina)

Kanada:

Frank Renner
577 Burrows Ave
WINNIPEG, Man.

Prof. Ladislav Silaj
77 Euclid Ave
TORONTO, Ont.

Severná Amerika (USA):

Michal Béreš
3536 California Ave
PITTSBURGH 12, Pa.

Ludovít Mestický
c/o Fatran
P. O. Box 125
NEW YORK 21, N. Y.

George Polák
3536 E. 103rd St.
CLEVELAND 5, Ohio

stil som, že to bola vypálená hlina. Len po tejto skúsenosti som si mohol vysvetliť, prečo steny víťazne odolávaly snečnej horúčave tisíc rokov, vetrom a vhlkosti mora, sotva len na kilometer vzdialeného.

— Ako to mohli vypáliť? — Skúšal som vedomosti Smída a Studneyho.

— To nebolo vypálené.

— Prosím, skúste to! Presvedčte sa!

Skúšali. — Tvrdý materiál! Ale sú to len účinky slnka!

— Mohlo by slnko vyvinúť takú žiaru, aby hlina vydržala vyše tisíc rokov?

— Je to niečo takého, ako hlinený hrniec, — vysvetľoval Studney. — Také hrnce sa predsa vypaľujú.

— Ako to len mohli robiť? — Neprestal sa čudovať Smíd. —

— Oveľa ľahšie, ako Vy pripúšťate.

— Ako to teda bolo? —

— Povážte! Stavba bola z hliny, nevynímajúc z toho ani povaly. Keď celá stavba bola hlinená, nuž bolo treba na nej zalepiť aj tie miesta, ktoré predstavovali dvere a okná. Vnútri naložené drevo alebo ráždie pred podpálením sa zakúrilo, ako sa to dodnes praktizuje v tehelniciach.

— V hermeticky uzavrenej miestnosti, do ktorej nemá prístupu vzduch nehori!

— Akože by nehorelo? Potom by sa to nechytilo ani v tehelni! —

— Prítomnosť vzduchu je neodmysliteľná!

— Ako do pece, tak aj sem sa pripustí niečo vzduchu.

— Podľa toho je to možné. Čudné zostane iba to, že dosiaľ nám nik nehovoril o vypálenej hline.

Od tejto myšlienky odrádzal onen jav, že sa to rozpadáva, na slnku a voľnom priestore ani hrnce sa nezachovávajú neporušené.

— Otecko, vieš tie stavby musely byť poschodové!

— Ako si prišla, Lídia, na podobný nápad?

— Veľmi jednoducho. Vypožnané miestnosti stoja jedna nad druhou. Kto vie, koľko ich ešte bolo nad prvým poschodom?

— Nedá sa to overiť, dievča. Ty si pravdepodobne pod dojmom stavieb amerických Indiánov, čo mali dve dediny vykresané do horských stien. Nemyslíš, drahá?

— Pripúšťam, otecko, veď ja nechcem hovoriť tak autoritatívne, ako Sv. Písmo.

— Akože sa mohli dostať hore, na poschodie? Čím vynášali ťažké predmety? — cheel vedieť náš Janko.

— Po rebríku — vravela Lídia.

— Ale, choď! Veď vtedy ešte nepoznali rebrík a sotva aj bežne používali schody.

Janíkove nápady vyvolaly prúdy srdečného smiechu.

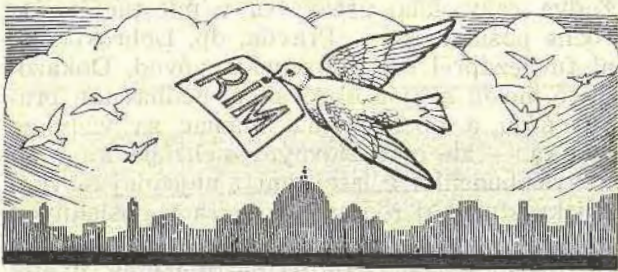
Vracali sme sa do prístavu, v ktorom zúrili príliv a naháňal všetkým strachu. Postupne nás nalodili na nákladný čln a z neho potom v kabine elevátora na jarábových lanách do prítulného náručia lode « Santa Lucia », ktorá nás, sľahaná vodami trpezlivo vyčkávala. Čo za praktické zariadenie to bolo, ktoré prevyšovalo moc rozbúrených živlov!

Boli sme vonkoncom vyčerpaní. Zašlý deň bol neobyčajne rušný, plný dojmov a putovania, tepla a prachu, spevu a hádok.

Na večer bola určená tanečná zábava. Nik netancoval a muzikanti, ktorí skúšali hrať to i ono, aby len prilákali obecenstvo z kabín, zabalili beznádejne svoje nástroje. Mladí boli poväčšine ustáti z výletu a starší vyrástli z tancu; a potom, nemali vlastne ani komu asistovať a koho trochu pokritizovať.

Ján A. Bafa

ČO NÁM PÍŠU?

Modlí sa za vzrast « Ríma ».

Shillong, Assam, India — Som azda neskoro so svojim listom? Veľmi ma to bolí. Mohol som sa aj viac pousilovať, ale tých prekážok dobrej veci je veľmi mnoho. — Zpráva o budúcom ročníku « Ríma », že bude mesačníkom ma iba nesmierne potešila. Dal by Vám Pán Boh priateľov i prostriedkov, aby ste len rástli a vzrástali sa. Kto vie, koľko dobra môže vyrásť na stránkach « Ríma »? Iba Pán Boh to môže vedieť. Ja sa za to modlím, aby ste len rástli a mocneli v odberateľoch, spolupracovníkoch, v priateľoch a hlavne v dobrodincoch, lebo nie je to žart byť zodpovedný za krásny časopis v cudzine s troškou prostriedkov, ktorých sa Vám sem tam dostáva. - **Rev. Karol Nižňanský, SDB.**

Odporúča knižku « Pápež, Cirkev a Rím ».

Buenos Aires, Argentína — Knižku « Pápež, Cirkev a Rím » od I. Giordaniho som si prečítal s tým najväčším pôžitkom. I. Giordani patrí medzi popredných katolíckych talianskych spisovateľov. Napísal vyše tridsať kníh. Niektoré z jeho diel boli preložené do svetových rečí. Jeho spisy majú charakter nábožensko-obranný. Je akousi obdobou Chestertona a Beloca. Giordani je nielen jedinečným znateľom kresťanského sveta, ale aj úhlavných nepriateľov kresťanskej civilizácie. Dokonale pozná patricistickú literatúru a má v sebe presvedčivosť Tertuliánovu. Poznaním minulosti chce napomáhať prítomnosti. Giordani je z tých spisovateľov, ktorý majú neobyčajný vplyv na súčasné pokolenia, formujú ho a vychovávajú. — Z vysoko oceňovanej knihy I. Giordaniho « Znamenie odporu » preložil Dr. Ignác Zelenka časti, ktoré vydal pod názvom « Pápež, Cirkev a Rím ». Tento, malého formátu spis, ktorý má 132 strán, výrazné fotografie, tvorí štvrtý sväzok edície « Rím » a je z tých prekladov, ktoré majú výšku a pôvab originálu. V prvej časti Giordani charakterizuje pápeža a kresťanstvo. V druhej časti Cirkev a postoje kresťanov, reformátorov a kritikov k nej. V tretej prejednáva tradíciu a pojem Ríma. V poslednej hovorí o poslaní Ríma v budúcnosti, ktorý je najpevnejšou tvrdzou absolútna. O týchto tematách, inými často prejednávaných, píše Giordani novým a zaujímavým spôsobom. Je povinnosťou každého veriaceho, aby poznal nauky svajej viery a protivníkov oného poznania, ktoré pochádza z Ježiša Krista. — Prichodí sa

nám úprimne tešiť, že Dr. Ignác Zelenka preložil toto vzácne dielo ktoré potrebuje naša duša, vysušená materializmom doby, a naše svedomie otupené nepriateľmi večných hodnôt. Pápež, Cirkev a Rím sú najvzácnejším majetkom Indstva, popri ktorých ostatné hodnoty sú len zdánlivé a závislé na týchto. Vynikajúci moderný básnik G. Apollinaire napísal: civilizácie, technika a jej najmodernejšie vymoženosti patria k prežitkom. Je len jedna moderná vec na svete, pápež v Ríme. Najmodernejšie stroje, eroplány, posledné novinky techniky sa dostanú medzi staré haraburdy. — Knižku « Pápež, Cirkev a Rím » čitateľom « Ríma » vrele odporúčam. - **J. E. B.**

Slováci v Rosewood, Man. si vybudovali kostolík.

Winnipeg, Man., Kanada — Neďaleko Winnipegu je malá osada Slovákov zvaná « Rosewood ». Azda toto « Ružové drevo » prilákalo sem Slovákov? Nie, lebo toho tu niet, ale lány poľa pritiahly sem v rokoch 1938-1940 asi 35-40 slovenských rodín, ktoré zúšľachtily vlastne túto pôdu na krásne farmy. Z vrodenej oddanosti Bohu a z vernosti rím. kat. Cirkvi vznikla tu myšlienka: postaviť si kostolík, hoc' aký malý, ale svoj, slovenský, a utvoriť si cirkevnú osadu slovenskú. A táto myšlienka stala sa skutkom po rôznych ťažkostiach a prekážkach. Ťažkosti nastaly tým, že medzičasom mnohé rodiny sa odsťahovali do Ontaria, sú väbené chýrom, že sa tam viac « krajove » žije a je tam viac Slovákov pohromade. Nastaly tak najmä finančné ťažkosti. Ale dobrá vôľa, obetavosť a láska vyhraly a sami jednoduchí ľudia, bez vodcu a učeného človeka, kostolík si vybudovali a 8. augusta r. 1948 bol posvätený J. E. ndp. arcibiskupom Cabanom zo St. Boniface, ktorý sám išiel po ruke tejto samostatnej slovenskej osade, filiálke to fary v St. Genéve, Manitoba. — Budova tohto kostolíka stojí na pozemku darovanom p. Jozefom Kyselicom, rodákom z Bobotskej Lehoty (okr. Bánovce nad Bebravou), synom otca verného Bohu a nebohému Andrejovi Hlinkovi. Tento má prvoradú zásluhu na tom, že kostolík, zasvätený sv. Michalovi Archanjelo- vi, dneská stojí. Bolo by však nespravodlivé, keby sa nezdôraznilo, že rovnako veľké zásluhy majú rodiny: Bednár, Guričan, Volek a iné nomenované, ktorých viedla láska k Bohu a svojej. Všetky rovnako majú veľké zásluhy pred Bohom i ľuďmi, že tento kostolík je miestom úctivej, detinskej odovzdanosti sa Bohu, ktorého tu zývajú Slováci aby chránil slovenský národ doma i roztratený v cudzine a aby mu vždy zostal verný. — V apríli m. r. držal v ňom sv. misie vdp. Dr. Ferd. Mondok, skutočný duchovný Otec a výborný ľudový kazateľ. — Do tohoto kostolíka radi chodia aj winnipegski Slováci pre jeho opravdu milé slovenské ovzdušie. Je on akoby slovenským « Betlemom » v Manitobe. Uradný názov tohto kostolíka je: St. Michael's Church of Arondale, P.O. Dufresne, Manitoba. — Na konci dobre je poznamenať, že všetci tu menovaní krajanovia sú predplatiteľmi « Ríma » - **F. R.**

Tragická smrť slovenského misionára vo Svätej Zemi.

Torino, Italia — Ako som Vám to už oznámil, vo štvrtok 9. októbra v palestínskom meste Haifa (štát Izrael) oddal Stvoriteľovi svoju šľachetnú misionársku dušu mladý 40-ročný salezián vdp. Jozef Dobrovodský, rodák z Bieleho Kostola pri Trnave. — Okolnosti jeho smrti sú ozaj strhujúce. Bol práve na ministerstve v Haife vymáhať cement na dokončenie misionárskeho ústavu v Nazarete, pomenovaného « Ústav Ježiša Mladíka ». Uháňajúce domov na motocykli, i s riaditeľom ústavu, mali pred sebou ťažké nákladné auto. Toto znenazdania stišilo a začalo zatáčať naľavo do akejsi továrne. Obaja misionári, chcúce vyhnúť strašnej srážke s autom, naleteli plnou rýchlosťou na betónový stĺp vedľa brány. Dp. Dobrovodský ostal na mieste mŕtvy s rozmliaždenou hlavou a zlámaným ramenom i nohou. — Na jeho pohrebe a smútočných bohoslužbách v Bazilike bolo vidieť — so slzami v očiach alebo aspoň s precíteným dojatím — nielen všetkých katolíkov mesta Nazaret na čele s gréckokatolíckym arcibiskupom a duchovenstvom všetkých rítov, nielen zástupcov mestskej správy a všetkých škôl, ale aj konzulov i vyslaneckého zástupcu z Haify, Tel Avivu a Jeruzalema, boli tu napospol katolíci, evanjelici i mohamedáni, lebo misionársko-sociálna činnosť nebohého bola zameraná najmä na týchto posledných. — Nebohý náš misionár bol totiž všade obľúbený a známy svojou jednoduchosťou, všestrannou pracovitosťou a podnikavosťou. Len tak sa dá totiž pristúpiť k duším týchto zatvrdnutých nekatolíkov, čo z dopustenia Božieho bývajú práve na miestach, posvätených zemským pobytom Syna Božieho. — Dp. Dobrovodský bol prvý, čo sa odvážil vstúpiť do istej čisto mohamedánskej obce neďaleko Nazaretu, v ktorej kedysi pred 30 rokmi zabili dvoch katolíckych misionárov. Jemu sa tam dokonca podarilo založiť pod stanmi na okraji dediny rozličné zábavné, príťažlivé podniky a prvú školu: rozumie sa, s vyučovaním katolíckeho náboženstva. On bol azda jeden z tých málo cudzincov, čo si úplne osvojili arabskú reč s miestnymi odtienkami. — Pravda, k takýmto úspechom sa nebohý Páter Jozef ťažko dopracovával. Už ako chlapec, keď chcel ísť za hlasom Pánovým a jeho chudobná matka-vdova (dnes ešte nažive) nemala iných možností, musel sa odobrať na štúdiá do Talianska k saleziánom (lebo títo došli na Slovensko až koncom roku 1924). Hneď — ešte ako chlapec — pýtal sa na misie. Predstavení mu vyhovelí, a tak sa dostal hneď do Severnej Afriky a neskôr ako klerik i do Svätej Zeme; Bohoslovecké štúdiá začal v Lyone (Francúzsko), no pre ťažké vojnové pomery za kňaza bol vysvätený až roku 1942 na Slovensku v Trnave. Práve cez tieto vojnové roky i slovenské predmestia Trnavy a Bratislavy boli svedkami jeho neúnavnej a vždy vynachodivej apoštolskej činnosti; ako pravý misionár! — Len čo povojnové zmätky dovoľovali, hneď sa vybral na svoje staré misijné pole: do Pa-

lestíny, a to do Nazaretu. Tam naňho čakalo vybudovanie ústavu, zasväteného a pomenovaného podľa « Ježiša Mladíka » — a to vlastne až dva razy, lebo ústav bol v miestnej vojne hrozne poškodený. — Pravda, dp. Dobrovodský ani tu nezaprel svoj slovenský, pôvod. Dokazoval to nielen svojou obrovskou, neúnavnou pracovitosťou a obetavosťou, hlásiac sa vždy za Slováka — ale aj doslovným zachránením života, vyslobodením z istej smrti nejednej slovenskej kresťanskej rodiny, ktorá sa v posledných rokoch dostala do izraelského štátu a ocitla sa tam nielen v biede, ale aj ohrozená na živote. Páter Jozef to mohol urobiť, lebo si už prv získal u ľudí i na úradoch veľký vplyv, a keď bolo treba, vedel to aj využiť! O jeho významnej misionárskej práci a úspechoch bola dobre informovaná najmä francúzska a kanadská verejnosť pomocou katolíckych časopisov a najmä úradných buletínov. Ináč aj slovenské noviny v Amerike písaly posledne mnoho a naširoko o jeho práci a zásluhách na poli misijnom i pre slovenských utečencov vo Svätej Zemi. — Ddp. Dobrovodský umrel ako vzor ozajstného neúnavného misionára: na poli práce za viery, za blaho nesmrteľných duší. Dnes už — ako sme pevne presvedčení — požíva v nebi odmenu svojej veľkodušnosti, ale nám ostáva ako žiarivý príklad i ako výzva a povzbudenie k statočnosti a horlivosti za víťazstvo našej sv. viery. — **Rev. J. H.**

Z Rímskeho Denníka

Streda, 24. decembra 1952. — Sv. Otec pápež Pius XII. prijal v predpoľudňajších hodinách vo Vatikánskom Apoštolskom paláci Posv. kardinálsky sbor a rímskych prelátov, ktorí mu prišli blahoželať k Vianociam a k Novému roku a pri tej príležitosti adresoval veriacim celého sveta osobitné posolstvo o sociálnych problémoch dneška, ktoré bolo vatikánskym rozhlasom vysielané v 25 rozličných rečiach. — Popoludní v Leteránskej arcibazilike sv. Jána, ktorá je katedrálou Ríma, bola odsľúžená, podľa zvláštneho starodávneho privilégia, slávnostná vianočná sv. omša. — V podvečer slovenská kolónia vo Večnom meste sišla sa u ctih. Sestier Uršulínok, aby sa zúčastnila na Štedrej večeri, ktorú usporiadala Ustredná katolícka kancelária pod vedením vdp. Dr. Antona Boteka.

Utorok, 6. januára 1953. — V kostole Sant' Andrea della Valle začala sa tradičná trojkráľová oktáva za sjednotenie cirkví a rozšírenie kráľovstva Božieho na zemi, ktorú ešte r. 1836 zaviedol rímsky kňaz a zaklatel' Spoločnosti katolíckeho apoštolátu, bl. Vincent Pallotti. Počas tejto oktávy konajú sa pred monumentálnymi jasličkami umiestnenými nad hlavným oltárom, bohoslužby nielen v latinsko ohrade ale tiež vo všetkých východných rítoch a káže sa slovo Božie v hlavných svetových rečiach, aby sa tak dokumentovala jednota a univerzálnosť katolíckej Cirkvi.

Pán Martin Kopunek z Lansford, Pa (USA) chystá aj tento roku cyrilometodské oslavy v Amerike. Na snímku: Pán Kopúnek pri prejavu počas minuloročných slávností.

Pán Michal Sinčák z Monessen, Pa (USA) zomrel v októbri m. r. Na obrázku: Pán Sinčák (tretí zľava) a pán Jozef Gondar (druhý zľava) počas euchar. kongresu v Barcelóne.

Krajanja v Bataguassú (Brazília) premieňajú divoký prales na žirne polia.

Stedrá večera Slovákov v Brisbane (Austrália) ktorú usporiadala miestna odbočka SOV-u.

Slovenskí katolíci v Rosewood, Man (Kanada) pred novým kostolíkom, v ktorom si vlani vykonali duchovnú obnovu pod vedením vdp. Dr. Ferdinanda Mondoka.

Dr. Ignác Zelenka dožil sa 40 rokov. Na snímku: Dr. Zelenka na terase vily švédskoho spisovateľa Axela Muntheho, zvanej San Michele na ostrove Capri.

Na prahu nového roku. Na prahu nového — už piateho — roku našej vydavateľskej činnosti pokladáme si za milú povinnosť opätovne blahopriať všetkým našim priateľom a poďakovať sa im za pomoc, ktorú nám pri budovaní « Ríma » v uplynulom roku poskytli. Súčasne ich však chceme aj poprosiť, aby nám aj v tomto roku boli nápomocní, aby sme časopis « Rím », ktorý sa dneska teší už všeobecnej obľube, mohli stále zdokonaľovať a zveľaďovať a, samozrejme, aj vydávať častejšie. Tento rok, nakoľko sa nám podarilo získať výpomocného redaktora v osobe známeho slovenského spisovateľa a literárneho kritika univ. prof. Dr. Ernesta Zátka, časopis « Rím » bude vychádzať ako mesačník, avšak z technických dôvodov, budeme za nejaký čas vydávať dvojčísla. Redakčná uzávierka bude vždy 15. nepárneho mesiaca.

Odkaz do USA. Odkazujeme našim čitateľom v USA, že Východná Oblasť Sdruženia slovenských katolíkov v Amerike vzala do komisie knižku « Svätá Stolica » od Dr. Ignáca Zelenku a bude ju v Spojených štátoch výlučne ona predávať. Preto, kto z amerických Slovákov knižku « Svätá Stolica » chce mať, nech si ju objedná na adrese: **Mr. Martin Kopunek, 212 East Patterson St., Lansford, Pa, USA.**

» Slováci vo svete ». Pod týmto názvom otvorili sme v našom časopise novú rubriku, v ktorej budeme obrázkami zachytávať udalosti zo života Slovákov, roztrúsenných po rozličných končinách sveta. Dúfame, že sa ňou čitateľom zaviažeme a že budú do nej ohotne prispievať vhodnými fotografiami. Otvorili sme tiež rubriku « Knihy a časopisy », v ktorej budeme prinášať recenzie kníh a časopisov, ktoré dojdú do redakcie.

Svätá omša za zomrelých odberateľov. V uplynulom roku odobrali sa na večnosť 4 naši odberatelia: Rev. J. Job z Chicaga, Ill. (USA), Rev. J. Dobrovodský z Nazaretu (Jordánsko), p. M. Sinčiak z Monessen, Pa (USA) a p. S. Molnár z Toronta, Ont. (Kanada). Administrácia « Ríma » dala za všetkých odslúžiť zádušnú sv. omšu. Odslúžil ju dňa 24. jan. Msgr. Giovanni Mazzini z Vatikánu.

Album dobrodincov. Na podporu časopisu a edície « Rím » dobrosrdečne obetovali títo šľachetní darcovia: **USA:** A. Hobrajter z New Yorku, N. Y., P. Kerpec a J. Wroga z Lyons Ill. po \$ 10.00, J. Jurina z Joliet Ill. \$ 2.50, J. Bíreš z West Aliquippa, Pa a M. Bielek z Chicaga, Ill. po \$ 1.00, J. Haky z Clevelandu, O., J. Capkovič a A. Bršlík zo St. Louis, Mo po \$ 0.50 — **Kanada:** J. Buc z Toronto, Ont. \$ 0.50 — **Argentína:** Ing. J. Litavec zo San Luis Pes. 10.00 — **Austrália:** J. Kuruc z Brisbane.

Q'ld. £ 1.00 — **Francúzsko:** A. Manduch zo Ste Marie de Campan Fr. 1.000 — **Taliansko:** Bohuznámy z Ríma: Lit. 5.000 — Pán Boh zaplať!

Galeria predplatiteľov. Galeria našich predplatiteľov v poslednom čase potešiteľne vzrastá. Len von Vianočnom období nám pribudlo okolo 100 nových zo všetkých končín sveta. Väčšinu nám ich získali naši obetaví zástupcovia, kým ostatní sa sami prihlásili alebo ich priviedli naši oddaní čitatelia. **USA:** J. Gondar z New Yorku, N. Y. získal J. Horeckého z New Yorku, N. Y. a H. Behayla z Richmond Hill, N. Y.; J. Capkovič zo St. Louis, Mo. získal A. Bršlík tiež zo St. Louis, Mo.; M. Backner z Black Lick získala M. Lukčík z Blairsville, Pa; L. Mestický z New Yorku, N. Y. priviedol V. Sebu z Baltimore, Md., P. Košťala z G. Glyria, Ohio, Š. Blažaja z Astorie, L. I., J. Krenusa, A. Rusína, A. Bartoša a J. Kostku z Passaica, N. J., Ing. S. Kanabu z Munhall, Pa, K. Valacha z Philadelphia, Pa, L. Topolského z Pittsburghu, Pa, M. Hnidku z Homestead, Pa a nasledujúcich z New Yorku, N. Y.: F. Matláka, Š. Stribulu, G. Cavara, V. Tuhého a R. Malu; Br. Seb. Soltés z Larantuga-Hogéng (Flores) priviedol F. Soltésa z New Yorku, N. Y. a J. Soltis z Mingo Jot., Ohio. Sami sa prihlásili: A. Hobrajter z New Yorku, N. Y. J. Bíreš z West Aliquippa, Pa a G. Kallakay z Bridgeport, Conn. — **Kanada:** Prof. Lad. Silaj z Toronta, Ont. získal J. Vernarca z Oshawy, Ont. a R. Oravca zo Scarborough, Ont.; Rev. E. G. Fúzy z Hamiltonu, Ont. objednal 25 čísel; Rev. prof. Št. Rakúsa z Delisle, Sask priviedol L. Mestický z New Yorku (USA). Sami sa prihlásili: Rev. E. Bujdoš z Ottawy, Ont. a M. Remenár z Toronta, Ont. — **Argentína:** Dr. E. Zátka z Buenos Aires získal: Ing. St. Jančarika z Villy Ballester, Ing. J. Litavca zo San Luis, St. Jančeka z Ranelagh, Sr. Oravského z Floridy, Dr. R. Beladu z Buenos Aires, sl. N. Lackovú z Gerli a A. Sisku z Villy Ballester. — **Chile:** Ing. L. Glatza z Lontue získal tiež Dr. E. Zátka z Buenos Aires. — **Austrália:** D. Hipp z Brisbane, Q'ld. získal J. Kuruca, G. Trnku, a J. Halamku z Brisbane, Q'ld., J. Vinša zo Sth. Brisbane, a Ph. Rumeľovú z Grety, N.S.W.; E. J. Durjác zo Sth. Brisbane získal Rev. Š. Senčíka zo Sydney, N.S.W. a J. Marčeka z Moree, N.S.W.; Fr. Košťak z Mayfieldu, N.S.W. sa sám prihlásil. — **Nová Guinea:** Rev. A. Javorskému SVD z Denglagu predplatil Dr. L. Chlumecký z Yangoru. — Všetkých nových v galerii « Ríma » srdečne vítame a tým, ktorí nám ich priviedli, za láskavosť preukázanu voči časopisu srdečne ďakujeme. Mená ostatných, ktorí nám pribudli, uverejníme postupne v budúcich číslach.

RÍM

Slovenský kultúrny časopis. Vychádza mesačne. Majiteľ, vydávateľ a hlavný redaktor: Dr. Ignác Zelenka. Výpomocny redaktor: Dr. Ernest Zátka. Zodpovedný redaktor: Dr. Pietro Chiminelli. Tlačí: Tipografia Pio X - Roma. Predplatné na rok: \$ 2.50. Adresa redakcie a administrácie: « RIM », Casella Postale 9100, Roma (Italia).